

Läges-/delrapport – Interreg Sverige Norge

Instruktioner

En gemensam läges-/delrapport ska skickas in tillsammans med varje ansökan om utbetalning. Ansökan om utbetalning görs i systemen minansokan.se respektive regionalforvaltning.no, och lägesrapporten bifogas där. Datum för rapportering finns i tilsagnet/beslutet.

Projektledarna i Sverige och Norge ansvarar för att ta fram en gemensam lägesrapport för hela projektet. Projektledarna ska sammanfatta och analysera projektets utveckling under den aktuella perioden med fokus på hur genomförda aktiviteter har bidragit till att nå målsättningar och resultat. Fokusera på att analysera projektets utveckling snarare än på att få med alla detaljer.

Delrapporten legger grunnlaget for en vurdering av prosjektets framdrift og er et verktøy for å samle opp prosjektets resultater. Det er viktig at delrapporten er skrevet på en måte som er lett å forstå og som lett kan formidles.

1. Allmän information

Projektnamn		Delområde	Ärende-ID og Tilsagsnr.
The Bioeconomy Region		Inre Scandinavien	Ärende-ID 20201306 Tilsagsnr. 2017-000005
Redovisningsperiodens start	Redovisningsperiodens slut	Lägesrapportnummer	
190101	191231	4+5	

2. Mål och resultat

Analysér oppnådde resultat og mål i siste rapporteringsperiode. Ta utgangspunkt i forventede resultat og mål i prosjektets tilsagn/beslut. Gjør rede for hvordan resultatene i perioden leder mot prosjektets sluttmaal. Vær ærlige og realistiske når dere beskriver aktuell situasjon/nulåge i prosjektet.

Bedøm og gjør rede for om dere vil nå sluttmålene innen prosjektslutt. Forklar eventuelle avvik. Gjør også rede for og analyser eventuelle uventede resultat.

Övergripande rapportering av projektet i helhet

Projektets huvudmål

Projektet skall öka den internationella konkurrenskraften, marknaden och därmed tillväxten för små och medelstora företag som producerar biobaserade produkter och tjänster från huvudsakligen skogliga råvaror.

Förväntat resultat

Att projektet skapar en större gemensam marknad för biobaserade produkter och tjänster som ger möjligheter till fler framför allt små och medelstora företag och ökad sysselsättning.

Bakgrund

Efter att ha gjort ett stort och omfattande omtag i projektet med syfte att mobilisera om projektgruppen och tydliggöra projektets gemensamma mål och resultat, går nu projektet för full maskin igen. Vårt arbete med att ta fram en masterplan för projektet är gjort, våra fokusområden är förankrade och vi har tagit fram huvudaktiviteter som vi fokuserar på. Framtagande av en tydlig kommunikationsplan är gjort och det finns en tydlig kommunikationsplattform som vi utgår från.

Organisation

Från årsskiftet 2018-2019 går projektmedarbetaren upp som ny projektledare på svensk sida. Projektledaren SE som arbetade fram till årsskiftet 2018-2019, kommer resterande tid av projektet att arbeta mer i arbetspaketen 2, 3 och 4, med att förankra rapporter, analyser och det strategiska tänket ur ett gemensamt perspektiv. Under denna period har projektledningen SE och NO förstärkt samarbetet med Paper Province genom att knyta deras delprojektledare närmre till sig i det dagliga arbetet som handlar om budget, planering och aktiviteter. Trion har kontinuerliga möten och avstämningar och det har varit - och är - ett vinnande koncept. Även följeforskarens arbete med att följa projektet fortsätter och projektledningen och följeforskaren har kontinuerliga avstämningar.

Kommunikation externt - Våra tre fokusområden

I förra lägesrapporten beskrevs hur projektet behövde arbeta vidare - och mer tydligt - med hur vi externt kommunicerar ut våra erbjudanden och aktiviteter till vår primära målgrupp, SME'er. Projektlednings lösning på detta blir att sortera in våra erbjudanden och aktiviteter i tre fokusområden som hjälper mottagaren att på ett tydligt sätt hitta rätt bland all information.

Fokusområde 1 - Hållbart byggande i trä

Det strategiska målet för detta fokusområde är att vi ska bidra till ett ökat hållbart byggande inom regionen genom att fokusera på hela värdekedjan från skog till byggnation.

Fokusområde 2 - Fossilfria förpackningar (fibrer og bioplast)

Det strategiska målet för detta fokusområde är att vi ska bidra till ökad användning av smarta, fossilfria förpackningar till olika kundsegment i hela värdekedjan.

Fokusområde 3 - Nya innovationer från skogen

Det strategiska målet för detta fokusområde är att vi ska bidra till att ersätta fossilbaserade produkter med biobaserat material genom att stimulera till att nya gröna innovationer med skogsbaserad råvara kommer ut på marknaden.

Inom alla tre fokusområden (med tyngdpunkt på fokusområden 1 och 2) så erbjuder projektet löpande aktiviteter som vänder sig till SMEer för å styrke deras konkurrensekraft. En utmaning här är att få in de horisontella kriterierna på ett tydligare och självklart sätt i vårt dagliga arbete både externt och internt samt i våra aktiviteter.

Hittills uppnådda resultat i projektet

Prosjektet har gjennom hele prosjektperioden jobbet aktivt for å nå prosjektets **overordnede målsetning** om “att genom ett gränsöverskridande samarbete skapa de bästa förutsättningarna för en stark bioekonomisk region”. Prosjektet har en spesiell fokus på samarbeid mellom foretak, testmiljøer og offentlige aktører for å øke markedet regionalt på tvers av fylkes- og nasjonale grenser og øke innovasjonsevnen til SMEer.

Resultatet **Att sprida kunnskap om bioekonomi og om projektet**, når vi om vi under resterande prosjektperiod fortsetter att informera för vår primära, men även sekundära målgrupp på det sätt vi gör nu. Vi planerar og genomför hela tiden aktiviteter som är kunnskapshöjande såväl som informationsgivande og vi arbetar kontinuerligt med att ta fram metoder för att lyckas med detta. Vår blogg är ett exempel, unika inbokade möten med SME:er är en annan.

Gjennom aktivt å **arbeide med å øke kompetansen om “kunddriven innovationsupphandlingar”** hos både offentlige aktører og SMEer har prosjektet satt fokus på en viktig del av prosjektets funksjon som är att skapa en større gemensam marknad för biobaserade produkter og tjenester som ger möjligheter till fler framför allt små og medelstora företag og ökad sysselsättning. Prosjektet har gjennomført ett stort antal møteplasser, workshops, seminarer og forkostmøter hvor forskningsmiljøer, kommuner, næringsklynger, SMEer, næringshager, tredriver, store virksomheter og innovasjonsaktører kunne utveksle erfaringer og initiere samarbeid,

Prosjektet har arrangert og deltatt på flere **internasjonale møter** for å øke kjennedom internasjonelt og nasjonalt om regionen som framstående inom området bioekonomi for å bidra til att skapa gränsöverskridande samarbete för både næringsliv, offentliga aktører og forskning som förenklar exportsatsningar inom SME-företag utifrån en förstora og enkelt nåbar “hemmamarknad”.

Prosjektet har også hatt fokus på å identifisere **test- og demomiljøer** i regionen. Mer en 50 test- og demomiljøer er identifisert. De første samarbeidene mellom SMEer og testmiljøene er igangsatt og flere er planlagt. Formålet med å arbeide med et proaktivt innovationsnav rundt demonstrations- og forskningsmiljøer (s.k. testbæddsmiljøer) er för å kunne sprida kunnskap om “spetskunnskap, teknik, og innovationer för tillämpning og ökad innovationstakt i eksisterande SME-företag med fokus på grøn energi, gröna förpackningar samt gröna konstruksjonsmaterial”.

Flere **vekstprogrammer** for SMEer er utviklet og testet i perioden, og nyttig erfaringer kan tas videre i fortsettelsen av prosjektet.

Under perioden har prosjektet utarbeidet en kommunikasjonsprofil og kommunikasjonsplattform både på webben og på Facebook. Herunder har prosjektet også testet ut bruken av en blogg for kunnskapsdeling. Dette arbeidet har blitt supplert med **informasjonsmateriale og rapporter** som støtter opp under arbeidet med å skape rammer for et internasjonelt ledande innovationssystem för tillväxt og internationalisering av SME företag för kommersialisering av innovationer där Inre Skandinaviens ses som en helhet, med gemensam marknad, sterke FoU-miljøer, sterk rekrutteringsbas av affärs-, teknik-, og entreprenørskompetens, samt strukturert finansieringsnettverk.

Noen av de viktigste **resultatene** i prosjektperioden så langt er:

- Et godt og tett samarbeid mellom partnerne i prosjektet
- Oppstart av samarbeid med eksterne aktører om felles aktiviteter for å nå prosjektmålene

- Økt kunnskap om innovasjonssystemet i regionen herunder identifikasjon av over 50 test- og demomiljøer
- Identifikasjon av grensehindringer og muligheter
- Kartlegging av markedspotensial for nybygg i kommunene i Norge
- Regionale strategier innen bioøkonomi - fellestrekk og forskjeller
- En rapport om mulighetene med bruk av tre

Kommer projektets slutgiltige mål att nås?

I projektbeskrivningen står det att *“Projektets huvudmål är att öka den internationella konkurrenskraften, marknaden och därmed tillväxten för små och medelstora företag som producerar biobaserade produkter och tjänster från huvudsakligen skogliga råvaror.”* Kommer detta mål att nås? Projektledningen vill definitivt vidhålla detta och säga ja på att målet kommer att nås. Projektet ligger helt rätt i tiden och vi har både medvind och draghjälpp av andra krafter som parallellt med vårt arbete sprider information om bioekonomi, värnar om hållbarhet samt att vi ska hushålla med jordens resurser.

AP1 – Regionalt ledarskap och kommunikation

Övergripande delmål

Detta arbetspaket ska stödja det regionala ledarskapet för utveckling av bioekonomin genom att ha resurser för att verka på alla nivåer av innovationssystemet, från analyser, omvärldsanalyser, visioner och strategier till policypåverkan, testbäddar, investeringar, marknader och innovationer. Av särskild vikt är att bioekonomi kommuniceras på ett kraftfullt sätt både inom samverkande regioner och internationellt.

Övergripande resultat

Ett engagerat ledarskap i regionen för utvecklingen av en stark bioekonomi kommer att leda till ökade satsningar för att stärka marknad, konkurrenskraft och bättre innovationsförmåga hos regionens SME inom biobaserade produkter och tjänster. Arbetet i AP 1 förväntas skapa en bra ledningsstruktur och styrning av insatser i projektet med effektiv kommunikation. Kommunikationsinsatserna skall resultera i en god förståelse för begreppet bioekonomi och genomslag för regionens intressen och kompetens inom bioekonomi.

Det regionala ledarskapet

För att Arbetspaket 1 ska kunna leverera resultat gällande sitt delmål *att stödja och engagera det regionala ledarskapet*, har vi under rapporteringstiden valt att fokusera på följande aktiviteter och processer.

Insatser som prioriterats under rapporteringsperioden /2019**1) Planera, leda och koordinera projektet****Struktur och planering**

Under rapporteringstiden har projektledningen fortsatt att arbeta i den struktur som beslutats. Vi arbetar i Office365 och använder Sharepoint som vårt arkiv. För det mer operativa arbetet där vi arbetar i grupp, har vi under året instruerat TEAMS där verktygen planner, kalendern och notebook finns. Vi använder även chattfunktionen och Teams mötesbokning.

Möten

För att hela projektgruppen och alla AP ledare ska vara uppdaterade på arbetet i projektet, så har vi kontinuerliga avstämningar genom våra sk Kortismöten. Dessa möten kallar vi till med 2 veckors intervall och alla får där den senaste rapportering över vad som är på gång. Projektledningen passar även på att lyfta- eller påminna om viktiga frågor.

Vi har haft fysiska AP-ledarmöten 6 gånger under året. 1 av dessa möten har planerats ihop med styrgruppen och 1 ihop med våra projektpartner. Att kombinera möten med flera grupper gör vi på grund av ett hållbart mötestänk, men även möjlighet att nätverka med varann.

Nyhetsbrev

Som en del i att hålla kontakten med våra projektpartners, hålla deras engagemang vid liv och göra dem till bra ambassadörer för projektet skickar vi ut regelbundna nyhetsbrev.

Stärka nätverkandet

Vi har arbetat aktivt med att förstärka samarbeten med aktörer och relevanta nätverk. Bland annat anordnade vi en nätverks- och studieresa till Dalarna i augusti med projektgruppen och för att förstärka samarbetet i projektet. Vi tog del av hur Dalarna arbetade inom projektets fokusområden, men vi besökte även projektpartners och andra intressanta företag.

Engagerande ledarskap

Vi har arbetat vidare med att projektets styrgrupp och ledande politiker i TBR regionen ska bli ambassadörer för bioekonomi. Projektgruppen och styrgruppen är ett bra fungerande team, som har kontinuerliga möten via skype, men vi försöker också ha fysiska möten för att förstärka samarbetet. Hösten 2018 arrangerade vi en fysisk träff för styrgruppens medlemmar samt hela projektgruppen och under hösten 2019 upprepade vi det givande konceptet. Då ges möjlighet att nätverka samt informera om projektets resultat. Allt för att styrgruppen ska fortsätta att känna sig förankrade och trygga med projektets arbete och i sin tur kunna berätta och föra vidare i sina organisationer.

- **Insatser som ska prioriteras under sista perioden**
 - Fortsätta med att hålla kontinuerliga möten med projektgruppen, AP-Ledare, styrgruppen och projektpartner för att informera och engagera
 - Samla våra projektpartner för ett Partnerskapsmöte där vi beskriver projektet resultat och vägen framåt för att fortsätta stärka kontakter och bygga förtroenden.
 - Fortsätta att stärka banden och förtroendet till våra aktörer

2) Planera, leda, koordinera och genomföra stora delar av kommunikationsinsatserna

I början av rapporteringsperioden togs en ny kommunikationsplan fram (bilaga) som tydligt beskriver våra strategier när det gäller kommunikationen, samt hur, till vem och på vilket sätt vi ska kommunicera ut våra budskap. Senare under året har planen även utökats med en innehållsplan för sociala och digitala medier. Kommunikationsplanen har varit ett stort stöd för kommunikatörerna i projektet som på ett mer effektivt sätt än innan kunnat strukturera upp arbetet, innehållsplaneringen och samordningen mellan sig. Planen har även kommunicerats till övriga i projektgruppen som därmed haft möjlighet att bidra till kommunikationsinsatserna i större utsträckning. I korthet innebär kommunikationsplanen att våra huvudsakliga målgrupper är SME:er, beslutsfattare och projektpartners (nuvarande och potentiella) samt att de kanaler vi

huvudsakligen använder oss av för regelbunden kommunikation är: webbplatsen, Facebook, nyhetsbrev och blogg. Dessutom har vi deltagit på relevanta mässor och konferenser och har även anordnat egna events där vi visar upp och delar ut trycksaker och give aways.

Mer om vilka kommunikationsinsatser vi gjort under perioden finns under avsnitt 10, "Information och kommunikation".

- **Insatser som ska prioriteras under sista perioden**

- Fortsätta arbeta utifrån kommunikationsplanen med regelbundna publiceringar på webb, Facebook och blogg samt utskick av nyhetsbrev.
- Fortsätta arbetet med platsvarumärket TBR.
- Fortsätta engagera och lyfta våra projektpartners genom olika kommunikationsinsatser. Bland annat utifrån den enkät som skickats ut till samtliga partners i projektet.
- Ta fram ett magasin som en populärversion av slutrapporten för projektet.

3) Kommunicera visioner och strategier så att aktörerna i projektet är medvetna om dessa och agerar i enlighet med dem.

Projektledningen har under året, tillsammans med APL, tagit fram en masterplan (bifogas) som sammanfattar projektets visioner, mål och strategier på ett enkelt och tydligt sätt. Planen innehåller även de tre fokusområden som projektet identifierat och valt att kommunicera externt till SME:er. Vår masterplan har förankrats i projektgruppen och har varit till stor hjälp och stöd för att kommunicera internt och externt vad vi gör i projektet och vad vi vill uppnå. Den har också fungerat som ett stort stöd för att internt planera, prioritera och följa upp de aktiviteter vi genomför i projektet.

Projektgruppen kommer att fortsätta erbjuda verktyg, kunskap och rådgöra med varann, för hur vi ska på ett tydligt sätt fördjupa oss och förankra de horisontella kriterierna i våra aktiviteter. *Detta beskrivs mer ingående i avsnitt 9.*

- **Insatser som ska prioriteras under sista perioden**

- Fortsätta att fördjupa oss och förankra de horisontella kriterierna i projektets aktiviteter
- Fortsätta att löpande kommunicera kring masterplan och projektets visioner, strategier och fokusområden, samt följa upp aktiviteter och indikatorer.

4) Identifiera och skapa nya sätt att kommunicera och sprida information om bioekonomi

Flera av våra målgrupper är fortfarande ganska traditionella av sig och därför har vi valt att kombinera traditionella kommunikationskanaler (som fysiska möten, personliga kontakter och trycksaker) med mer moderna digitala kanaler (som Facebook, blogg och nyhetsbrev). Något som vi upplever har varit framgångsrikt. Under kommande period satsar vi därför på att ta ytterligare steg för att kommunicera kring bioekonomi på nya sätt och nå ut till ännu fler.

- **Insatser som ska prioriteras under sista perioden**

- Livestreama vår slutkonferens Tree2Tower som hålls 6-7 februari 2020
- Undersöka möjligheterna att hålla något av våra events som webinar istället för fysiskt möte
- Ta fram ett magasin, en populärversion av vår slutrapport

- Ta fram filmer om ett eller flera av de goda resultat vi nått i projektet för spridning i våra digitala kanaler

5) Fånga upp nya idéer och initiativ och ge dem ett regionalt sammanhang så de blir tillgängliga för SME

I vår kommunikationsplan ingår att vi ska omvärldsspana, fånga upp vad som händer inom området skoglig bioekonomi samt sprida detta vidare till våra målgrupper via våra digitala kommunikationskanaler. Till vår hjälp har vi våra interna Facebook-grupper där projektmedlemmar kan tipsa om olika nyheter och inspiration de snappar upp i vår region och resten av världen. Vi har också stor hjälp av det nära samarbetet med Paper Province och deras kommunikatörer som vi kan hämta mycket material ifrån.

Då vi alla ingår i ett större sammanhang än projektet, som exempelvis den organisation vi är anställda på eller i den miljö vi lever i, kan vi hela tiden fånga upp idéer och influenser som kan appliceras till vårt arbete i projektet. Allra helst om vi tar del av de ungas värld där det hela tiden händer saker som är för oss medelålders (de flesta i projektet är det) är nytänkande och kanske främmande.

- **Insatser som ska prioriteras under sista perioden**
 - Fortsätta att följa kommunikationsplanen och sprida goda exempel på vad som händer inom skoglig bioekonomi både inom regionen och resten av världen
 - Fortsätta att omvärldsbevaka, ta del av ungdomarnas värld med influenser och nytänkande för att se om något kan appliceras till projektets aktiviteter och kommunikation.

6) Samordna och facilitera seminarier och konferenser i projektet med övriga AP:n.

Arbetspaket 1 arbetar tätt tillsammans med Arbetspaket 5 för att stötta de övriga arbetspaketen i arbetet med att genomföra exempelvis event som planeras genom att erhålla viss konferensservice, organisering av eventet, arrangemang, seminarier, workshops, studiebesök samt kommunikationsinsatser så som monterplats, spridning av inbjudan, resor samt dokumentation mm.

- **Insatser som ska prioriteras under sista perioden**
 - **STUDIERESA** - Projektet planerar vidare att resa till Danmark och se på Drinors installation av avvattning direkt i en sågverkslinje. Vi vill även testa praktiskt hur energihållet förändras och hur transportekonomin påverkas i praktiken.
 - Fortsätta att arbeta tätt samman med AP5 för att stötta de andra arbetspaketen
 - Sprida information, rapporter och analyser som produceras i projektet under våren.

7) Genomföra aktiviteter som engagerar den politiska och högsta tjänstemannaledningen i respektive region/fylkeskommunen.

Vi fortsätter att förankra projektet i allmänhet och bioekonomi i synnerhet hos vår sekundära målgrupp ledande politiker och tjänstepersoner under resterande projekttid. Projektet ligger helt rätt i tiden och vi har både medvind och draghjälp av andra krafter som parallellt med vårt arbete

sprider information om bioekonomi, värnar om hållbarhet samt att vi ska hushålla med jordens resurser.

Vi har informerat Region Värmlands regionala utvecklingsnämnd, näringslivschefer i Värmland, Interregs styrkommitté. Vi har även informert politikerne på norsk side ved orienteringsak med statusrapport, samt gjennom presentasjon på møte i Hovedutvalget for plan, næring og miljø i Akershus fylkeskommune.

En vision vi hoppas kunna realisera i handling är att få till ett manifest, ett slags överenskommelse mellan politikerna i TBR regionen att de enas och skriver under på att vi fortsätter att satsa på bioekonomi i regionen framöver.

Vi försöker hela tiden att engagera politiker, så att de ska känna delaktighet i frågan gällande skoglig bioekonomi i TBR området. Det gör vi genom att bjuda med dem i processen och planeringen gällande event vi arrangerar i projektet, som vänder sig till målgruppen och är relevanta i sammanhanget. Ett gott exempel på detta är ett arrangemang som genomförts under 2019, Knock on Wood, men även inför 2020 och slutkonferensen Tree2Tower och deltagandet på HOLDBAR2020.

- **Insatser som ska prioriteras under sista perioden**

- Inom Fokusområde 1; Kommer vi att genomföra projektets slutkonferens under våren vilket blir en två-dagars konferens i Karlstad, Tree2Tower.
- Inom Fokusområde 2; Har vi valt att delta på en annan aktörs event, nämligen på mässan HOLDBAR2020 i Lillestrøm.
- Vi kommer att fortsätta att informera och engagera de regionala politikerna i TBR genom möten, information och delaktighet.
- Vi hoppas att få till ett politiskt manifest, en slags överenskommelse mellan politikerna i regionen att vi fortsätter att satsa på bioekonomi.

8) Genomföra aktiviteter för lärande baserade på analyser och utvärderingar av aktörerna och med det regionala ledarskapet som målgrupp.

Inom projektgruppen har resurser lagts under året på det arbete som inkluderar arbetspaketen 2, 3 och 4, med att förankra rapporter, analyser och det strategiska tänket ur ett gemensamt perspektiv. Generellt för AP3 gäller att de processer som ligger i AP3:1c, 3:2c och 3:3c är planerat i tid och kommer genomföras under våren 2020.

Projektet kommer att ha ett genusperspektiv liggandes som ett raster över aktiviteter, rapporter och kommunikation som genomförs under projekttiden. Det ska genomföra en genusanalys som belyser - så långt som möjligt - ifall både kvinnor och mäns innovationer tas tillvara så inga innovationer går till spillo på grund av stereotyp tänkande kring normer och förutfattade meningar om kön och vem som är innovatör eller entreprenör. Analysen kommer att ses som ett komplement till det operativa arbetet gällande att integrera jämställdhet inom bioekonomi i allmänhet men även bland deltagande företag i synnerhet.

Fortsätta att fånga upp analyser, rapporter och utvärderingar gjorda av aktörerna i värdekedjan, som sen kan spridas till det regionala ledarskapet.

- **Insatser som ska prioriteras under sista perioden**
 - Att slutföra den genusanalys som ska tas fram inom ramen för projektet.
 - Att sprida de rapporter och analyser som produceras under våren
 - Sprida analyser, rapporter och utvärderingar

9) Leda det strategiska marknadsföringsarbetet av hela regionen som en framstående region inom bioekonomi.

I arbetet med att marknadsföra regionen som en framstående region inom bioekonomi har vi jobbat på bred front via många olika kanaler. Både via kommunikationsinsatser genom våra digitala kanaler, men också genom nätverkande av olika slag genom både egna och andras konferenser, mässor och andra events. Detta har vi gjort i alla projektets tre fokusområden: Hållbart byggande i trä, Fossilfria förpackningar samt Nya innovationer från skogen. Några av insatserna som är mer av övergripande karaktär beskriver vi här nedan, medan andra är riktade till mer specifika målgrupper och beskrivs under respektive arbetspaket längre ner i texten.

Varumärkes- och marknadsföringsarbete genom digitala kanaler

Vi har regelbundet arbetat med att föra fram goda exempel på vad som finns här i regionen i våra olika digitala kommunikationskanaler, så som nyheter på webben, Facebook, bloggen och i våra nyhetsbrev. Det har till exempel handlat om att lyfta fram framgångsrika företag och startups, forskning, testbäddar, nya initiativ, satsningar och innovationer.

Nätverkande genom mässor, konferenser och events

Under perioden har vi prioriterat insatser för att samla olika aktörer i regionen och informera om projektet och möjligheterna som finns inom regionen och bioekonomin. Vi har även prioriterat att delta på andras arrangemang både inom projektområdet, men även utanför. Allt för att nå så många som möjligt inom aktörskedjan. Nedan följer några olika exempel på tillfällen där vi aktivt marknadsfört oss.

Forum för bioekonomi

Projektet deltog med en monter i mässdelen på Skogsindustriernas arrangemang Forum för Bioekonomi på Münchenbryggeriet i Stockholm i april. Syftet var både att informera om projektet och knyta värdefulla kontakter med deltagarna på konferensen, samtidigt som vi också ville marknadsföra det geografiska området och bygga varumärket "Bioeconomy Region".

Interreg Sverige-Norges möte i Losby

TBR var inkallade till styrgruppskommittén för att presentera projektet i samband med deras träff på temat bioekonomi i maj. I samband med presentationen hade projektet även en monter, delade ut informationsmaterial samt minglade med styrgruppen och medlemmar från övriga projekt inom bioekonomiområdet som var där för att presentera sig.

Knock on Wood – egen träbyggnadskonferens i Karlstad

Knock on Wood arrangerades av projektet i nära samarbete med bland andra KLT-tillverkaren Stora Enso med syftet att få fart på det industriella träbyggandet i regionen. Konferensen, som bestod av ett halvdagsseminarium med tillhörande mässa, ägde rum i Karlstad den 12 september och lockade drygt 180 deltagare. Vårt mål var att samla så många aktörer och beställare inom byggbranschen som möjligt för att öka medvetenheten om möjligheterna med industriell träbyggnation. Vi ville också möjliggöra nätverkande för ett ökat samarbete, både inom branschen

och mellan företag och beställare. Något vi upplever att vi lyckades med. Deltagandet var över förväntan och många gav mycket positiv feedback efter konferensen, bland annat att man önskade fler liknande tillfällen framöver. Vi fick också stort genomslag i lokala medier och kan se att frågan sedan dess kommit högre upp på dagordningen hos flera politiker och beslutsfattare i regionen.

Wood looks good on you, Oslo

Under Oslo Innovation Week var vi på plats på eventet "Wood Looks Good on You" den 25 september ihop med vår partner Norwegian Fashion Hub. Det var ett mycket inspirerande event där vi fick bevis på att kläindustrin står inför ett stort hållbarhetsskifte. Det går mot mer återvunnet, biobaserat och nedbrytbart och Norden bubblar av skogsbaserade innovationer. Textiler är en av dem och det verkar inte dröja många år innan vi hittar dessa fantastiska lösningar i handeln.

TCI-konferensen i Antwerpen

Projektet deltog på TCI-konferensen i Antwerpen i oktober med syftet att både marknadsföra projektet och regionen internationellt samt att nätverka och skapa internationella kontakter för kommande samarbeten. Under konferensen deltog vi bland annat som föredragande i en workshop (som projektet ansökte om att få delta i hård konkurrens med många andra projekt), något som gav stor synlighet åt projektet. Workshopen blev väl mottagen och ledde bland annat till fler nyttiga kontakter för lärande mellan olika europeiska initiativ och projekt. TBR har tagit tillvara på dessa lärdomar och kontakter och konkret nytta återfinns exempelvis i de analyser och strategier som projektet enligt projektplan ska leverera. Input från TCI konferensen bestod också i att på ett effektivt sätt få tillgång till omvärldsanalyser som har stor påverkan på policy, program, projekt och hur vi i TBR kan nyttja detta för underlag till våra politiker inom ramen för skoglig bioekonomi.

Bioekonomiriksdagen

Bioekonomiriksdagen arrangerades i oktober i Göteborg och är ett internationellt forum för bioekonomi. Två dagar fylldes av debatterande och diskussioner hur vi optimerar förutsättningarna för bioekonomi i Sverige tillsammans med politiker, företag och offentlig sektor. Projektet var på plats med en monter samt hade representanter med på scenen i programmet.

Emballasjedagene, Sandefjord

Emballasjedagene 2019 i Sandefjord arrangerades av vår projektpartner Emballasjeforeningen och handlade om hållbar utveckling i förpackningsvärlden. Projektet deltog för att både inspirera och inspireras. Bland annat kunde vi i vår mässmonter stolt visa upp nyheter från The Bioeconomy Region-området, som 3D-printade kärl av biokomposit, fossilfritt snabbmatpapper och livsmedelsbehållare av papper. Projektet presenterades även kort från scenen.

Fossilfritt Sverige och Klimatkommunerna

I samband med ett arbetspaketmöte i november deltog vi på konferensen "Lätt för kommunerna att göra rätt – möjligheter och synergier i klimatomställningen" som arrangerades av Fossilfritt Sverige och Klimatkommunerna. Programmets innehåll var på många sätt viktigt och intressant för oss, bland annat om regeringens ambitioner om ökad träbyggnation och om den klimatdeklaration som införs på all nyproduktion från år 2022 som ett led att nå ett fossilfritt Sverige 2045. Vi delade ut information om projektet och minglade intensivt i pauserna och när dagen var slut, hade vi fångat upp både goda idéer och case, samt skapat kontakter med andra viktiga aktörer.

Nordic Testbed Network

Nordiska ministerrådet driver, genom Nordic Agri Research och Nordic Forest Research, initiativet Nordic Testbed Network – supporting the digital bioeconomy. Syftet med nätverket är att stödja

testmiljöer aktiva inom den digitala transformationen av skogs- och jordbruket. Projektledningen blev inbjuden till nätverksträff i Malmö i början av november för att byta kunskaper och diskutera nätverkets framtid och upplägg.

- **Insatser som ska prioriteras under sista perioden**

- Vi kommer att genomföra projektets slutkonferens under våren som vi har valt att dela upp på två olika sätt. När det gäller vårt fokusområde *Hållbart byggande i trä* kommer vi att arrangera en två-dagars konferens i Karlstad, Tree2Tower.
- Vårt andra fokusområde *Fossilfria förpackningar*, har vi valt att delta på en annan aktörs event, nämligen på mässan HOLDBAR2020 i Lillestrøm.
- Vi avser även att delta på konferensen Forum för Bioekonomi under april.

10) Ansvara för genomförandet av aktiviteter för strategisk information och påverkan på nationell och europeisk nivå gentemot policyskapare.

Vår hemsida är på engelska och kan därför marknadsföras internationellt mer tydligt nu. Vi har ännu inte genomfört någon marknadsföring internationellt av hemsidan, men vi har en planering för det. Exempel på arrangemang som kan passa att marknadsföra projektet till policyskapare både nationellt och internationellt är vid Green week i Bryssel, Open Days i Bryssel, Almedalsveckan i Visby och Arendalsuke i Norge.

Vi planerar också för att sända ut ett nyhetsbrev på engelska och få hjälp med spridningen av våra kollegor på respektive Brysselkontor till relevanta målgrupper.

- **Insatser som ska prioriteras under sista perioden**

- Fortsätta planeringen kring hur vi marknadsför hemsidan ut till en europeisk och nationell mottagare, samt ett nyhetsbrev
- Fortsätt att planera inför eventuella aktiviteter och arrangemang som vänder sig till politiker.

Resultat

De prioriterade aktiviteterna i AP1 leder till ett engagerande ledarskap i regionen. Engagemang och kunskap föder handlingskraft hos policyskapare att fortsätta utvecklingen av en stark bioekonomi, som i sin tur kommer att leda till ökade satsningar för att stärka marknad, konkurrenskraft och innovationsförmågan hos regionens SMEer inom biobaserade produkter och tjänster. Projektets ledningsstruktur och styrning kommer fortsätta att ligga som en stabil grund för projektets insatser och planerade aktiviteter. Kommunikationsinsatserna resulterar i en god förståelse för begreppet bioekonomi och skapar intresse och kunskap inom området.

AP2 – Strategier och analyser

Övergripande delmål

Det överordnade målet med arbeidspakke 2 er å støtte pågående og framtidig analyse- og strategiarbeid for bioøkonomisektoren for a skape kunnskapsgrunnlag blant de deltagende regionene slik at rammevilkårene for SMEer blir ytterligere internasjonalt konkurransedyktige.

Insatser som prioriterats under rapporteringsperioden /2019

- Kartlegge status for regionale planer og strategier, og identifisere felles innsatsområder og mål.

- Gjennomgang av eksisterende initiativ og plattformer for støtte til gründerbedrifter (inkludert spin-offs), samt inkubator-/acceleratorprogram innom bioøkonomi.
- Skaffe kunnskapsgrunnlag om såkornfinansiering for SME virksomheter
- Prosjektet har fortsatt å jobbe med å lære om innovasjonssystemet, og aktører og relasjoner både lokalt og grenseregionalt i perioden. Hele prosjektledelsen inkludert alle arbeidspakkelederne har besøkt innovasjonsaktører og prosjektpartnerne i Region Dalarna. Gruppen har også deltatt på spennende konferanse om Klimatkommunenes arbeid i Sverige og på Oslo Innovation Weeks arrangement om grønne tekstiler fra skogen.
- Prosjektet har identifisert flere rapporter (kunnskapsgrunnlag) som er utarbeidet av de nye fylkeskommunene Innlandet og Viken og andre aktører som kan bidra til å undersøtte arbeidet med oppfølging av «Strategier tilknyttet skogbasert bioøkonomi i The Bioeconomy Region» som er utarbeidet i samarbeid med Østlandsforskning.
- I samarbeid med Miljødirektoratet, NIBIO, Civitas, Østfoldforskning og Viken fylkeskommune er prosjektet i gang med å lage en modell for beregning av CO2 lagring i bygg. Dette gjøres i samarbeid med AP4 for å legge til rette for at kommuner, fylkeskommuner og regioner innarbeider innovative innkjøp og bruk av innkjøpsmakt til å etterspørre biobaserte produkter og tjenester. Målet er at SMEer og kommuner kan bruke verktøyet for å beregne klimaeffekten for deres byggeprosjekter.

Insatser som ska prioriteras under sista perioden

- Fortsette arbeidet med en «Funksjonsanalyse av innovasjonssystemet, og aktører og relasjoner både lokalt og grenseregionalt»
- Fortsette arbeidet med å kartlegge «eksisterende initiativ og plattformer for støtte til gründerbedrifter (inkludert spin-offs), samt inkubator /acceleratorprogram innom bioøkonomi» = Begge i samarbeid med AP3
- Fortsette arbeidet med «Skaffe kunnskapsgrunnlag om såkornfinansiering for SME virksomheter»
- Avklare mulighetene for å få gjennomført den statistiske analysen som grunnlag for en sammenligning mellom Norge og Sverige.

Resultat

Resultat av arbeidet er at prosjektpartnerne og andre har fått en bredere forståelse og innsikt i det eksisterende innovasjonssystem som kan være med til å bedre rammevilkårene for at SME'ene kan bli internasjonalt konkurransedyktige. Videre er det blitt en dypere forståelse for de planer og strategier som berører de tematiske områdene i TBR og hvilke muligheter som ligger innenfor disse planene og strategiene gir.

AP3 Innovation och demonstration

Målet är att skapa ett gränsöverskridande samarbete mellan innovationsaktörerna som gör det möjligt för SME'er att få tillgång till nyckelkompetens och infrastruktur som kan stödja snabbare tillväxt samt att nå ut på internationella marknader. I projektet så ska samverkan mellan acceleratormiljöer åstadkommas för ett mer effektivt gemensamt innovationssystem, testbäddar ska mobiliseras för fossilfria material och trämekaniska värdekedjor ska utvecklas.

Arbetsmetoden i AP3 utgår från bl.a. gemensamma möten och erfarenhetsutbyten för att lära om varandras miljöer, stödsystem, öppna innovationsprocesser i framkant och finansieringsmuligheter för SME'er. Det sker därigenom stegvis utveckling av SME-anpassade acceleratormiljöer, testbäddsmiljöer och utveckling samt samarbete i den trämekaniska värdekedjan.

AP3:1 Acceleratormiljöer och utveckling av effektivare innovationssystem

Arbetet sker utifrån följande huvuddelar

- a. Finansiering
- b. Acceleratorsprogram och Bioexpress
- c. Studentsamarbete

Och för samtliga huvuddelar gäller:

- Stegvis evaluering och förbättring av acceleratorprogram utifrån upparbetad kunskap.
- Löpande stöd till nya och existerande SME företag utifrån kunskap från samarbetet.
- Samarbete med storföretag och affärsnätverk för identifiering/byggande av strukturer för effektiv samverkan mellan storföretag och SME-företag.
- Identifiering av sentrale prosjekt/åtgärder som er viktig for implementering av de enkelte delprogrammene

a. Finansiering

Insatser som prioriterats under 2019

Hovedinnsatsen har vært rettet mot arbeidet med å «Utvikling av gemensamt finansierings-innovasjonssystem». Sammen med svensk og norsk prosjektledelse har vi bidratt til å sette opp en oversikt over hvilke virkemidler (her: private og offentlige kilder til medfinansiering av utviklingsprosjekt) som finnes for de virksomheter som prosjektet retter seg mot. Denne oversikten er ikke ferdigstilt, men en foreløpig analyse konkluderer at en i begge land synes å ha særlige utfordringer med:

- Å hjelpe oppstartbedrifter/Start-Ups som ikke raskt får opp en god inntektsstrøm. Støtteordningene er gode i etableringsfasen, men videre støtte avhenger av at man kan vise til dokumenterte lønnsutgifter. For å kunne ha slike, må man enten ha tilstrekkelig egenkapital eller raskt få opp en god inntektsstrøm. Det siste er ofte å foretrekke fordi det sikrer gründernes eierskap til forretningsideen. Business angels/såkornmidler kan være et alternativ, men begrenser ofte gründernes innflytelse på videre utvikling.
- SME (kan også være Start-Ups) som ønsker rask oppskalering/industrialisering. Særlig synes fasen fra test-anlegg/pilotanlegg til industrialisering å være krevende. Finansieringsmulighetene synes særlig gode for tidlige utviklingstrinn (TRL <6 laboratorieskala-uttesting) gitt at man har tilstrekkelig egenkapital og/eller dokumenterte lønnsutgifter. Pilotskala (TRL 6) er vesentlig mer krevende, og utfordringene kommer særlig for TRL>6, dvs. fullskala prototype eller demonstrasjonsanlegg og komplette systemløsninger.

Ovenstående må kvalitetssikres ytterligere og vil være førende for hvilke aktiviteter som iverksettes i kommende periode.

Ovenstående betyr ikke at situasjonen er god for alle Start-Ups/SME i øvrige situasjoner, men ofte er da utfordringene knyttet mot særlig to forhold:

- Manglende kunnskap hos virksomheten om tilgjengelige virkemidler (medfinansiering, kompetanse og prosjekter) og/eller manglende vilje til å søke bistand/tilpasse seg vilkårene for å få bistand.
- Manglende markeds-fokus på utviklingstiltakene. Dvs. som regel ensidig fokus på teknologiutvikling og manglende forståelse på hvordan utviklet løsning skal nå ut i markedet (markedsføring, salgskanaler, forretningsmodell osv).

Mangler finnes også med hensyn til å skaffe seg private medinvestorer, men vi er fortsatt usikre på hvor mye energi som vi skal legge inn i ambisjonen med å utvikle et «Business angels nettverk for skogbaserte næringer». Vi har videreført samtalene med næringshagene og andre og konstaterer at vi har et begrenset grunnlag å bygge på. Samtidig synes Shelterwood å kunne dekke opp noen av de mangler som en tidligere har sett. De fungerer som et såkornfond som har bioøkonomi basert på skogsressurser som investeringsområde og vil derfor ikke helt kunne erstatte behovet for Business angels. Samtidig signaliserer næringshagene at behovet for slike er begrenset da en ofte finne andre løsninger via kontakt med etablert virksomhet og ellers (bank, andre såkornfond osv.).

Paper Province har hatt drøftinger med Göteborgsbaserte Gokap. OREEC har løpende blitt orientert om den kontakt som her har vært og vi har signalisert at en eventuell parallell med base i Värmland også bør kunne ha fokus på nærområdene i Norge. Både med hensyn til involvering av investorer og med hensyn til hvor investeringene skal skje. Vi venter spent på resultatene fra Paper Province sitt forprosjekt og hvordan Norge kan knyttes opp mot de løsninger som der vil bli valgt. Vi mener at en grenseoverskridende løsning vil kunne bidra til både å finne case (Start-Ups/SBM) og investorer som er noen av utfordringene som allerede er identifisert. Vi har i løpet av perioden erfart at aktørene i Värmland har forlatt «Gokap» modellen. Sting Bioeconomy (inkubator) har laget alternativ modell der business angels knyttes til inkubatoren. Dette gjøres ved å etablere et fond («sam-invest») med inkubatoren som administrator. Investorene ønsker man skal være en blanding av SMB (inklusive skogeiere) og større virksomheter fra bransjen. Fondet skal kunne foreta investering opp til 0,5 mill. SEK + det som investorer eventuelt vil bidra med direkte. Modellen er en videreutvikling/bransjetilpasning av tilsvarende virksomhet som Sting i Stockholm allerede bedriver. Vi forstår det slik at det fortsatt gjenstår avklaringer på svensk side om hvem som skal gjøre hva for å få etablert den nye løsningen, men signalet om at tilbudet bør kunne gjøres grenseoverskridende er blitt tydelig formidlet. Vi mener fortsatt at en grenseoverskridende løsning vil kunne bidra til både å finne case (Start-Ups/SBM) og investorer som er noen av utfordringene som allerede er identifisert. Sting Bioeconomy har for sin del hatt kontakt med inkubatoren til Klosser Innovasjon for mulig samarbeid.

ALMI och STING Bioeconomy har under perioden gjennomført A-match, ett investeringsforum med bioekonomifokus. Här sammanfördes aktörer i Värmland med Norskt riskkapital genom deltagande av representanter från Investinor.

En oppgave som har vært nedprioritert i perioden er å videreutvikle skissen til et samarbeid om et «forværelse» for Shelterwood (og Investinor). Dette vil vi tak igjen sammen med næringshagene. Arbeidet vil også knyttes opp mot arbeidet i Värmland.

- Insatser som ska prioriteras under resterande projektid

- Fullføre arbeidet med å kartlegge eksisterende virkemidler for støtte til Start-Ups og SME innen bioøkonomi og analysen av hvilke mangler som finnes.
- Konkretisere «forværelse» for Shelterwood (og Investinor) og foreslå organisering og forretningsmodell for en slik løsning.
- Videreføre arbeidet med å gjøre finansieringsmodellen i Värmland grenseoverskridende.
- Iverksette andre tiltak som analysen av virkemidler utløser i med næringshager og finansieringsmiljøene.

- Resultat

Prosjektet har fått en god dialog med næringshager i regionen og store svenske virksomheter som kan hjelpe SMEer direkte og bidra til å utvikle vekstprogrammer for SMEer.

Framtagning av forslag/strategi for forvaltning av opparbeidede strukturer og samarbeidsformer for *Industry Entrance support* og *Open Ignition*.

b. Acceleratorsprogram**Insatser som prioriterats under 2019**

Kjeller Innovasjon og lokale næringsforeninger gjennomførte 2 Innovasjonssprint for forretningsideer samlet av prosjektet Grønn framtid i Oppland. OREEC deltok sammen med Paper Province som ressurs på den innledende innovasjon workshop på Lillehammer 23. januar. OREEC deltok også på oppfølgingssamlingen om forretningsmodeller 30. april. Mellom samlingene har OREEC bistått enkelte av foretakene med veiledning om mulige virkemidler (kompetanse, prosjektdeltakelse og offentlig medfinansiering) for å komme videre i utviklingsprosessen. Det har vært en utfordring til å finne passende deltagere som både har tid og som er genuint interesserte. Lokale næringshager har bidratt. 8 Selskaper har totalt deltatt på disse to arrangementene. 4 stykker har deltatt på begge arrangementer. Det vil bli vurdert en ny sprint på høsten!

Kjeller Innovasjon har under andre halvår 2019 satt spesiell fokus på hvordan man kan utvikle og nyttegjøre en forståelse for kjemi relaterte muligheter. Dette kommer i tillegg til de trevirke relaterte «ide sprint» aktiviteter som man har påbegynt i Hedmark og oppland, i samarbeid med Magnor Næringshage første kvartal 2019.

Kjeller Innovasjon og lokale næringsforeninger har prøvd å rekruttere SMEer til et Techmakers vekstprogram uten at dette har ført til strekkelig mange deltakere til å kunne gjennomføre et program.

Kjeller Innovasjon hadde planlagt å gjennomføre både en «space coffee» på Ås og videreføre «ide sprinten» på Lillehammer. ESA BIC Norway er Kjeller Innovasjons partner for «space» satsingen, og de hadde ikke kapasitet til å gjennomføre en et slikt arrangement før nærmere jul 2019. Man oppdaget da at dette var midt i eksamensperioden. Nå er dette arrangementet planlagt til mars 2020. Målet er å øke bevisstheten på hvordan man f.eks. kan få ny innsikt i hvordan man kan skape nye verdiøkende produkter eller tjenester ved å utnytte tilgjengelig data eller teknologier.

Et nytt konsept - Space Frokost (Space Coffee) ble testet i perioden. Målet er å øke bevisstheten på hvordan man f.eks. kan få ny innsikt i hvordan man kan skape nye verdiøkende produkter eller

tjenester ved å utnytte tilgjengelig data eller teknologier. Satellitt data utgjør et interessant potensiale for alle som skal forvalte, utnytte eller forholde seg til skogressurser. Frokostmøtene avholdes i samarbeid med ESA BIC Norway, som ledes av Kjeller Innovasjon.

Paper Province har utført metodiktest utifrån Industry entrance support där storföretag (Rottneros) ger hjälp för att etablera en första produktion för Start-up företag (Nordic BioEngineering) där start-up företaget ges tillgång till anläggningens industriresurser.

Paper Province arbetar med Klingenberg AS för att nå producenter inom trämekanik samt papperskonverterare. Formande av Spin-off-projekt. Utifrån arbete med Finecell etablera Aspa bruk som förverklingspartner utifrån processen Industry Entrance support. Under februari genomförs tillverkning av First Viable Product för superkondensatorer på projektpartnerns UMV:s maskiner.(AP3.2). Mål är uppstart av bolag under Q2 med stöd av Sting Bioeconomy.

- Insatser som ska prioriteras under resterande projekttid

- Fortsette samarbeidet med RISE
- Vurdere oppstart av Techmakers Bioøkonomi
- Vurdere oppstart av ny Sprint program
- Gjennomføre Space frokost med ESA BIC Norway
- Genomförande av Spinoff-projekt samt innovationsaktiviter utifrån Open Ignition samt Industry Entrance

Resultat

Prosjektet har fått en god dialog med næringshager i regionen og store svenske virksomheter som kan hjelpe SMEer direkte og bidra til å utvikle vekstprogrammer for SMEer.

Framtagning av förslag/strategi för förvaltning av upparbetade strukturer och samarbetsformer för Industry Entrance, Go och Open Ignition

c. Studentsamarbete

Insatser som prioriterats under rapporteringsperioden/2019

Spin-off-projektet i Östfold baseras på samarbete med studenter (Höskolan i Östfold) för affärsutveckling av innovationer utifrån Open Ignition-princip. Samarbete har även skett med KaU där affärsstudenter i Industriell Ekonomi arbetat med affärscaseutveckling av innovationer för ligninnbaserad kolfiber (Samarbete med LignoCity). Ett arbete är påbörjat för att etablera ett fördjupat samarbete mellan Kjeller Innovasjon och Paper Province som kommersialiseringnav med fokus på kemi, nya material, processteknik där samarbetet tar avstamp i arbetsätten *Open Ignition* och *Industry Entrance Support*.

- Insatser som ska prioriteras under resterande projekttid

- Videreutvikle samarbeidet om et keminav utifrån skogsråvara i Östfold
- Bidra til utviklingen av en ny entreprenörsutbildning på KAU
- Genomförande av spinn-off projekt där projektet verkar för ett fördjupat samarbete med affärsutbildningarna på KaU och koordinering med övriga pågående projekt (LignoCity) som källor för innovationscase.

Resultat

Prosjektet har fått en god dialog med sentrale industriaktører så vel som med utdanningsinstitusjoner som kan bidra til å utvikle nye forretningsmuligheter for SMEer.

AP3:2 Mobilisering av testbæddar och fossilfria material**Insatser som prioriterats under rapporteringsperioden /2019**

Testbæddskartan som ble lansert i juni og gir et bilde over de sentrale testbædd i regionen.

<https://bioeconomyregion.com/om-oss/testbæddar-sv/> Det er identifisert mer enn 50 testbædd i regionen. Prosjektet har arbeidet videre med presentasjonen av testbædd på websiden.

I prosjektet har arbeidet videre med testmiljøet hos UMV samt 6 andre innblandede aktører. Det arbeides videre med første caset som er en barriere for en norsk matvareprodusent har testet 3 ulike bstrykningsløsninger og andre caset som er superkondensatorer som lagrer energi på papir!

Kontinuerlig via nettverket Norske Emballasjeforeningen og SmartPack. Æven projektet FFLAM som Paper Province driver. Paper Province driver projektet FFLAM der forpackningsid er f ngas opp. Norske Emballasjeforeningen anordner m ten der idéer f ngas opp.

Planlegge deltakelse på mässan Holdbar 2020 ihop med SME från regionen.

Gemensamt erfarenhetsutbyte og diskussjoner om att delta på gemensamma aktiviteter pågår kontinuerlig mellom akt rer i projektet.

Insatser som ska prioriteras under sista perioden

- Etter arbete med första testmiljön UMV Coating i Säffle kommer vi kontakta fler testmilj er för att få dessa interesserte av att " ppna opp" og marknadsföra sine milj er på eksempelvis en gemensam webbside.
- Via nettverket Norske Emballasjeforeningen og SmartPack hitta interesserte i värdekedjan som vill testa nye fossilfria laminat.
- Workshops med interesserte planeres.
- Information till fler testmilj er.
- Test av superkondensatorer hos UMV

Resultat

Prosjektet har fått et godt samarbeid mellom n ringsklynger og et testmiljö i Säffle som kan bidra til å teste og utvikle nye forretningsmuligheter for SMEer.

AP3:3 Utveckling av trämekanisk värdekedja**Insatser som prioriterats under 2019**

Vad gäller den tr mekanisak värdekedjan har projektet valt att inleda ett samarbeid med Stora Enso som nyligen invigt en stor CLT fabrikk i Grums. Skälet till att projektet valt att engasjere Stora

Enso är att det har varit väldigt svårt att engagera våra SME (primärt pga tidsbrist). Därför ändrade projektet under hösten strategi där projektet istället fokuserade på större branschaktörer. Genom detta engagemang tror projektet att projektet skall kunna "dra" fram intresset hos regionala SME inför att vara med på en utvecklingsresa. Stora Enso har vidare uttryckt ett behov av hjälp från projektets sida att engagera regionala partners till dom.

Projektet har genomfört ett större event under hösten Knock-on-Wood tillsammans med Stora Enso där bl.a. projektets målgruppsföretag ble bjudat in. Resultatet efter detta event har ledat till ytterligare fördjupning inom olika fokusområden i den trämekanisk värdekedjan som presenterades på konferensen Tree2Tower. Till eventet kommer såväl föreskrivande som genomförande led att bjudas in vilket betyder att även kommuner kommer att delta. Det nye projektet IndBygg vil bli presenterat på konferansen.

Vidare har projektet intensifierat arbete med Värmländska kommuner där projektet skall vara behjälpliga med att utveckla kommunala träbyggnadsstrategier vilket skall leda till ökat hållbart byggande. Arbetet med den kommunala sektorn har nu kommit igång och här kommer vi på svenska sidan att ha mycket nytta av erfarenheter inom kommunal sektor från Norge. Inte minst när det gäller upphandling av träbyggnation. Vi kommer att vara Säffle kommun behjälpliga med planeringen av de WS som Trästad Sverige skall genomföra. Vidare skall hitta lämpliga norska kommuner som kan besökas av kommunrepresentanter med syfte att lära mer om upphandling och byggnation i trä.

Paper Province har i samarbetet med Trästad arbetat på att lansera ett felles program för kommuner som vil utveckla träbyggnadsstrategier. Som ledd i dette arbeidet har Paperprovince ihop med Region Värmland och IUC Dalarna har fått godkjent en prosjektsøknad med namnet IndBygg – industriell träbyggnation till tillväxtverket. Projektet har 16 av 18 kommuner fra Region Värmland med i projektet og ses som en viktig del av TBRs arbeid med bygg med tre.

Projektet har arbetat med att tillrettelegge for en konferanse Tree2Tower som skal arrangeres i Karlstad 6 og 7 februar 2020. Fokus for konferansen er bygg med tre.

Projektets arbete i Dalarna

I Dalarna har projektet arbetat utifrån sågverken i Dalarnas behov och undersökt alternativa användningsområden/anrikning av framför allt rått sågspån. Hela flöde är kartlagt i Dalarna och uppskattat basvärden och sedan gjort flera scenarion och sett vilka konsekvenser det får på framför allt lönsamhet. Vi har haft ett uppifrån –Ned Kaskad approach på vårt arbetssätt.

Det är även gjort en review av Otmekas märkningssystem av timmer. Det visade sig att intresset var lågt från våra sågverk och att en kvalificering hos Skogforsk visade att det inte är läge att gå vidare med denna metodik.

Fiskarhedens Trävaru har en Röntgenmätarm (Microtec) för inmätning av timmer och denna ger mycket och dessutom excellent data och de vill koppla ihop denna data med sitt ordinarie virkesflödes och prognosystem som ligger i systemsuiten Fagus Forest från CGI. Återstår att se hur vi kan hantera problematiken med SME här.

Projektet planerar vidare att resa till Danmark och se på Drinors installation av avvattnings direkt i en sågverkslinje. Vi vill även testa praktiskt hur energihållet förändras och hur transportekonomin påverkas i praktiken.

Ambitionen med fler studentprojekt (Exjobb) lever fortfarande men projektet måste uppnå ett större engagemang hos våra SME först. Metodiken att engagera större branschaktörer är något projektet diskuterar att även testa på den Norska marknaden. Projektet har identifierat kontaktpersoner i høyskole og universitetsmiljøene på norsk side som kan formidle kontakt til studenter som skal skrive bachelor og master oppgaver. Kontakterna med såväl KAU, NMBU , NTNU, etc. lever fortsatt och kan utvecklas när behovet uppstår.

Insatser som ska prioriteras under sista perioden

- Planerar för förnyade besök hos bolag i trämekanisk industri med syfte att inhämta nya utvecklingsområden som projektet kan arbeta med tillsammans med SME:er.
- Planeringsarbete pågår tillsammans med Trästad Sverige, Hållbart byggande i Värmland samt Trebruk för att ta fram ett utbildningsprogram för kommuner som önskar ta fram en träbyggnadsstrategi.
- Kommer fortsätta starta fler studentprojekt på både norska och svenska sidan. Baserat på resultat från projekten kommer workshops att anordnas
- I samarbete med ledande branschföretag anordna workshops och seminarier kring hållbart byggande och SME:ers roll i värekedjan.
- Utvikle samarbeidet med Treklyngen på Hønefoss
- Värmlandsförteget (SME) Drinor har utvecklat en press som fysiskt pressar vatten ur bland annat sågspån, nästan allt fritt vatten i cellulosa-fibern. Projektet planerar att erbjuda en studieresa till Danmark i mars för att intresserade sågverk kan få se denna press i drift hos ett sågverk och även diskutera med både leverantören Drinor och med det danska sågverket och ta del av deras erfarenheter.

C-delarna i AP3 – en utvärdering och en sammanställning ska göras. Detta har planerats och förberetts under 2019:

Det planeras för att lages en sammenstilling og en evaluering utifrån upparbetad kunskap fra hoveddelene i AP3. Herfra vil det bli laget et forslag til en nationsöverskridande strategi för et forenet accelerators program for regionen, et forslag til et forenet demonstratorprogram for regionen, samt forslag till strategi för hur SME kan bidra till en openinnovationstruktur som tillvaratar hela värdekedjans innovationsmöjligheter för en stark tillväxt och nya företag.

Under 2019 har det arbetats mer i arbetspaketen 2, 3 och 4, med att förankra rapporter, analyser och det strategiska tänket ur ett gemensamt perspektiv. Generellt för AP3 gäller att de processer som ligger i AP3:1c, 3:2c och 3:3c är planerat i tid och kommer genomföras under våren 2020.

Exempel på detta är en analys inom *Fokusområde 1 - Hållbart byggande i trä*: Inom industriell träbyggnation kommer 10 objekt (byggnationer) att beskrivas från projekteringsfas till produktionsfas och slutligen förvaltningsfasen där så är relevant. *Fokusområde 2 - Fossilfria förpackningar och biobaserad plast*: Workshops kommer att genomföras där testbäddar i Norge och Sverige samlas och diskuterar aktörer (samarbetsmodeller) och funktioner. *Fokusområde 3 - Nya innovationer från skogen*: Acceleration i öppna innovationer är ett nytt sätt att arbeta med inkubationsprocessen. Under våren kommer erfarenheterna mellan aktörer och dess funktioner att sammanställas i en rapport.

Insatser som ska prioriteras under 2020 gällande C-delarna:

- AP2 aktörs- och funktionsanalys
- Strategier

- Intervjuer
- desktop study
- Workshops
- skriva rapporter, analyser och vetenskaplig artikel.

Resultat

Prosjektet har innledet samarbeid med store industriaktører og undervisningsinstitusjoner som kan bidra til å synliggjøre nye forretningsmuligheter for SMEer og hjelpe til å løse utfordringer som hindrer vekst i SMEer.

AP4- Tillgång till större marknader

Övergripande delmål

Hovedmålet med arbeidspakke 4 er at støtja arbeidet med a øke bestillerkompetansen i offentlig opphandling i riktning mot att ersatta fossilbaserte produkter og tjenester med nye alternativer basert på biomasse fra skogen slik at SMEene får et større offentlig hjemmemarked og kunnskap som kan styrke SMEenes konkurransekraft internasjonalt.

Insatser som prioriterats under rapporteringsperioden /2019

Prosjektet har jobbet aktivt med å synliggjøre aktiviteter og har både brukt Facebook, websiden, bloggen til å invitere SMEer til arrangementene som er hold i regionen. Dette har resultert i mange deltakere på prosjektets arrangementer.

Prosjektet har arrangert konferansen Knock-on-Wood med syftet att skapa en mötesplats för samverkan mellan offentliga och privata aktörer inom industriell träbyggnation i TBR med ambition om att det ska bli en återkommande europeisk mötesplats. Arrangementet var meget vellykket med over 180 deltakere og bred oppmerksomhet fra pressen.

Samarbeid med Rakkestad kommune og prosjektet "Ordførere for tre" har hatt stor aktivitet i perioden. Samarbeidet mellom næringshagene, lokale næringsforeninger, kommuner og tredriverne er godt og det er stor oppslutning på de aktivitetene de inviterer til. Arrangementene tar utgangspunkt i det markedet som kommunale byggeplaner for bygg med tre gir SMEer. Kunnskapen som formidles bidrar til at SMEene kan få et konkurransefortrinn i forhold til disse nye byggemetodene. Målet er å mobilisere SMEer til å delta i offentlige innkjøpsprosesser gjennom kunnskapsløft og møteplasser. I tillegg er målet å heve kommunenes kompetanse innfor bygg med tre for å få i gang prosesser for mer bygg med tre. Arrangørene følge opp alle deltakerne etter møtene.

Planer finns att skapa ett nav i Värmland för industriell träbyggnation och den planen presenterades vid den årliga konferensen Trämarknaden i Karlstad som arrangerades av Svensk Trä i mitten av november. Projektet TBRs styrka i fokusområde 1; Hållbart byggande i trä, är en av förutsättningarna för att ett sådant nav ska kunna skapas och det presenterade en projektrepresentant från scenen. Projektet medverkade också på en konferens i december som arrangerades av Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen i Värmland.

Paper Province har i samarbeidet med Trästadens arbeidet på å lansere et felles program for kommuner som vil utvikle trebyggnadsstrategier. Som ledd i dette arbeidet har Paperprovince ihop med Region Värmland och IUC Dalarna har fått godkjent en prosjektsøknad med namnet

IndBygg – industriell träbyggnation till tillväxtverket. Prosjektet har 16 av 18 kommuner fra Region Värmland med i prosjektet og ses som en viktig del av TBRs arbeid med bygg med tre.

Prosjektet har arbeidet med å tilrettelegge for en konferanse Tree2Tower som skal arrangeres i Karlstad 6 og 7 februar. Fokus for konferansen er bygg med tre.

Miljødirektoratet har bekreftet at de vil i samarbeid med prosjektet og Viken fylkeskommunes miljøavdeling bidra til å ferdigstille en modell som kan gi kommunene og byggmestre bedre muligheter for å lage CO2 beregninger slik at man lettere kan dokumentere klimaeffekter av leveranser av bygg med tre. Modellen ferdigstilles av NIBIO, Østfoldforskning og Civitas. Første del av modellen vil presenteres på Tree2Tower konferansen i februar 2020.

Resultat

Prosjektpartnerne har etablert et tett samarbeid med sentrale eksterne aktører som kan bidra til en hurtigere utvikling av et større offentlig hjemmemarked. Samarbeidet gjør det også mulig å sikre at prosjektet kan bidra til at SMEer får mer kunnskap og ressurser for å kunne bli mer konkurransedyktige. Prosjektet ønsker å forsterke de sentrale partnernes og eksterne aktørenes muligheter for å samarbeide om å bidra til at nå prosjektets mål.

Som et resultat av TBR har Paperprovince ihop med Region Värmland och IUC Dalarna skickat in en projektansökan med namnet IndBygg – industriell träbyggnation till tillväxtverket. Prosjektsøknaden ble innvilget i desember og IndBygg vil bli knyttet til det videre arbeid i TBR.

Prosjektet har i samarbeid med Miljødirektoratet, NIBIO, Østlandforskning, Civitas og Viken fylkeskommune innledet et samarbeid om utviklingen av modell som kan brukes til å lage CO2 beregninger for bygg med tre.

Effekter

Effekter etter året 2019 er økt samarbeid internt i prosjektgruppen og med eksterne aktører om felles utfordringer.

Insatser som ska prioriteras under sista perioden

- Videreutvikling av virtuelt kompetansesenter med fokus på utvikling av a) Funksjonen «ofte stilte spørsmål» og b) forsøk med tilgang til skypemøter med eksperter.
- Utvikle prosjektets blogg med fokus på at prosjektpartnere engasjeres som gjesteskribenter
- Gjennomføre avsluttende konferanse Tree2Tower i februar 2020 med tema bygg med tre
- Samarbeidet med Trästad om lansering av et felles program for kommuner som vil utvikle trebyggnadsstrategier
- Mobilisere SMEer til å delta i offentlige innkjøpsprosesser gjennom kunnskapsløft og møteplasser.
- Bidra til at sentrale partnere og eksterne aktører kan samarbeid med prosjektet for å sikre mobilisering av SMEer og gjennomføring av workshops med fokus på kunnskapsformidling
- Tilrettelegg for at offentlige og private eiendomsutviklere kan besøke og få informasjon om eksisterende prosjekter innen bygg i tre i samarbeid med eksterne aktører
- Fortsetter arbeidet med å etablere et nettverk for å redusere plast i offentlig virksomhet.

- Projektet ska genomföra en behovs/gapanalys av företag inom industriell träbyggnation genom intervjuer inom ramen för AP3:3. Planeringen är i full gång och vi hoppas kunna rapportera ytterligare information vid nästa styrgruppsmöte

AP5- Nätverk och näringslivsutveckling

Övergripande delmål

Hovedmålet for arbeidspakke 5 er å støtja samverkan mellom aktorer i verdekedjor for bioekonomi gjennom att driva nettverk, ordna seminarier og koppla saman forskare i ulike miljøer med næringslivet.

Arbetspakete 5 arbeitar tätt saman med Arbeidspakete 1 i dessa prosesser för att stötta de övriga arbetspaketen med relevant kunnskap og organisation. Av særskild vikt tillkommer kommunikationsarbeidet här, för att på ett tydligt og kraftfullt sätt sprida vårt budskap om bioekonomi.

Insatser som prioriterats under rapporteringsperioden /2019

Under prosjektperioden har prosjektet jobbet sammen med hovedsamarbeidspartnerne Emballasjeforeningen, Paper Province, Rakkestad kommune, tredriverne, næringshagen, Norwegian Fashion Hub, Nordisk bioplastforening, Interreg prosjektet Rethinking Wood, OREEC, Kjeller innovasjon og Stora Enso om å planlegge og arrangere møteplasser samt presentere prosjektet på andres arrangementer og konferanser. Prosjektet har deltatt med presentasjoner i mer enn 40 arrangementer i perioden.

Arrangementene hvor prosjektet er presentert er meget variert fra Paper Province foredrag på den norske konferansen Skog og tre; Kjeller Innovasjon's møteplasser Spacecoffe som har vært i samarbeid med Startuplab og Scale-Up; NIFU's sluttkonferanse for det nordiske bioøkonomi prosjektet SusValueWaste. Mens Emballasjeforeningen har hatt fokus i sitt arbeid på arrangementer som holdes av lokalmatforeninger, næringsklyngen SmartPack, næringsklyngen Fremtidsmat, plastforeninger, gjennbruks nettverk, og bygnæringen.

Videre er prosjektet presentert i EU Vanguard nettverket i Brussel. Møtet i Vanguard nettverket var meget lærerik og inspirerende og nyttige internasjonale kontakter har blitt etablert.

Prosjektet har vært med til å arrangere en vellykket tur til Paper Province for næringsklyngene Norwegian Wood Cluster, Norsk skogeierforbund, Treklyngen, Pan Innovasjon, Innovasjon Norge og Investinor. Med besøket er det knyttet tettere kontakter mellom de norske aktørene seg imellom og i forhold til de svenske aktører.

Prosjektet har startet opp et samarbeid med næringsklyngen Norwegian Fashion Hub om utvikling av bærekraftig emballasje og tekstiler. Dette har medført en rekke møter med flere medlemmer i klyngen. Det er planlagt flere arrangementer med Norwegian Fashion Hub høsten 2019 samt besøk hos 2 svenske næringsklynger.

For å inspirere til mer samarbeid mellom forskningsmiljøer, studenter, virksomheter, næringsklynger, næringshager og kommuner er det blitt utarbeidet flere inspirasjonsdokumenter som: "inspirasjon for muligheter med tre" for lærere og elever; "informasjonsblad på bioplast";

”finansieringsoversikt”; ”forskning på fiber” for emballasje; ”Research på tekstiler fra skogen”, ”Investering i bygg”; ”oversikt over kontakt til studentoppgaver”, m.fl.. Disse forskjellige type informasjonsmaterieill er formidlet til næringsklyngene, vitensentrene, videregående skoler, forskningsmiljø og foreningen for ungt entreprenørskap m.fl. som grunnlag og oppfølging på arrangementer og møter.

Det er opprettet Facebook grupper for ”Hållbart byggande” og ”Forpackning” hvor blant annet konferanser i inn og utland blir publisert for å motivere til internasjonal deltakelse.

Arrangementene hvor prosjektet er presentert er meget variert fra presentasjon av prosjektet på det internasjonale klyngetreffet TCI; presentasjon på årskonferansen for Kvinner i Skogbruket; frokostmøter sammen med kommuner om bygg i tre; befaringer på byggeplasser; presentasjon av tekstiler fra skogen på Oslo Innovation Week; til samarbeid med Stora Enso om konferansen Knock-on-Wood. Mens Emballasjeforeningen har hatt fokus i sitt arbeid på arrangementer som holdes av lokalmatforeninger, næringsklyngen SmartPack, næringsklyngen Fremtidsmat, plastforeninger, gjennbruks nettverk, og bygnæringen.

Prosjektet har også arbeidet med å planlegge flere store og små arrangementer som skal avholdes i 2020. Spesielt mye arbeid er lagt i avslutningskonferansen Tree2Tower samt på Holdbar2020 messen hvor det også skal avholdes et innkjøpseminar hvor innkjøpere og leverandører kan møtes.

Arbeidspakke 3, 4 og 5 jobber tett sammen med Arbeidspaket 1 for å gjennomføre de ovennevnte aktivitetene og det er etablert et godt tverrfaglig samarbeid på bakgrunn av fokus på målgruppene ”Hållbart byggande i trä”, ”Forpackning och emballage” og ”Nya innovationer från skogen”.

Insatser som ska prioriteras under sista perioden

- Kartlegging av eksisterende næringsklynger og identifisering av nye initiativ som kan være til hjelp for SMEer
- Kartlegging av relevante internasjonale møteplasser for SMEer og fasilitere regionens SMEer deltakelse
- Innovasjonsjakt - identifisering og mobilisering av SMEer som har eller ønsker næringsvirksomhet innenfor bioøkonomi.
- Markedsutvikling - videre kartlegging av relevante internasjonale møteplasser for SMEer og fasilitere regionens SMEer deltakelse
- Øke innovasjonsevnen ved å arrangere med samarbeidspartnere ulike frokostmøter, miniseminarer, konferanser, og presentere prosjektet på andres møteplasser.

Resultat

Prosjektet har oppnådd økt samarbeid med innovasjonssystemets aktører som kan bidra til å styrke konkurransekraften til SMEer i regionen. Flere av aktørene har fått et større fokus på hvordan de kan bidra til at SMEer får vekst gjennom bruk av testsentre, forskningssamarbeid, vekstprogram og samarbeid med større industrivirksomheter.

3. Tid- och aktivitetsplan

Redogör kortfattat för periodens aktiviteter utifrån beslutad tid- och aktivitetsplan. Nämn och förklara eventuella avvikelser från denna (t.ex. försening/forsinkelse, ändringar i arbetspaketen).

Aktivitet	Kort redogörelse av periodens aktiviteter	Start- och slutdatum	Andel genomfört (%)
Projektledning AP1	Regionalt ledarskap och kommunikation <ul style="list-style-type: none"> • Projektmöten • Studieturer 	2017.05.15till 2020.06.30	85%
Kommunikation AP1	Kommunicera projektets aktiviteter och resultat samt marknadsföra regionen TBR regionalt, nationellt och internationellt <ul style="list-style-type: none"> • Internationellt: TCI, FNs klimatmöte i Barcelona • Regionala och nationella konferenser • Sociala medier 	2019.01.01till 2020.06.30	60%
AP2	Strategier og analyser <ul style="list-style-type: none"> • Rapporter, analyser • CO2 modell • studiebesøk 	2017.05.15till 2020.06.3	80%
AP3	<i>Innovation och demonstration</i>	2017.05.15till 2020.06.3	80%
AP3	<i>Erfarenhetsutbyte och övergripande plan AP3.1-AP3.3</i>	2017.05.15till 2020.06.3	90%
AP3	<i>Utveckling av acceleratormiljöer, testbäddar och trämekaniska värdekedjor AP3.1-AP3.3</i>	2017.05.15till 2020.06.3	85%
AP3	<i>Resultatspridning och framtagning av strategier AP3.1-AP2.2</i>	2017.05.15till 2020.06.3	50%
AP4	<i>Tilgång till större marknader</i> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunesamarbeid • Frokostmøter, befaringer, konferanser • Blogg, modellverktøy 	2017.05.15till 2020.06.3	85%
AP5	<i>Nätverk och näringslivsutvkling</i> <ul style="list-style-type: none"> • Studieturer • Frokostmøter, befaringer, konferanser 	2017.05.15till 2020.06.3	90%

4. Ekonomistatus

Beskriv hvordan prosjektet går i forhold til prosjektets vedtatte/beslutade budsjett. Analyser og kommenter eventuelle avvik mellom budsjetterte og rapporterte/redovidsade kostnader.

Analys av økonomistatus:

Økonomirapporten redovisas i separat bilaga till de norske og svenska myndigheterna.

Felles:

På grunn av forsinkelsene i oppstarten av prosjektet og en stor aktivitet nå, ønsker prosjektet å søke om forlengelse til 1. juli 2020.

5. Aktiviteter utanför programområdet

Beskriv eventuelle aktiviteter som gjennomført utanför programområdet (utanför Sverige og Norge) under aktuell redovisningsperiode samt aktiviteternas syfte. Ange også kostnaden for respektive aktivitet.

Eventuelle aktiviteter utanför programområdet:

1. MAJ 2019 - Europeiske nettverket Vanguard

BAKGRUND OCH SYFTE

Prosjektet blev invitert til å delta i et møte i slutten av mai i det europeiske nettverket Vanguard Initiative (<https://www.s3vanguardinitiative.eu/>) for å se på mulighetene for å samarbeide mellom SMEer i regionen og deltakerne i Vanguard nettverket. Møte ble avholdt i Brussel og målet var å kunne identifisere inntjenings- og vekstmuligheter for SMEene innen anvendelse av restprodukter/ressurser fra bearbeidning av tre. Prosjektet fikk presentert flere forskjellige nye teknologiløsninger og knyttet nyttige kontakter til forskningsmiljøer, næringsklynger og innovasjonsaktører med fokus på ulike kjemiprosesser basert på restressurser fra ordinær sagverksproduksjon. Oppfølging forventes å kunne gjennomføres ved å knytte direkte kontakt mellom de relevante aktørene i Vanguard nettverket og regionens næringsnettverk, forskningsmiljø og enkelt virksomheter. Prosjektet vil også formidle en vurdering til regionale myndigheter om hvilke samarbeidsmuligheter som eventuelt kan etableres med Vanguard initiativet.

RESULTAT

Nätverket Vanguard-bioøkonomi är relevant och kontaktskapande för en del av de verksamheter som projektet och AP3 har kontakt med. Även frågor rörande framtida innovativ projektfinansiering berörs vilket är intressant. Vanguard är inte en prioriterad internasjonell kontaktnod vad gäller stöd till SME men viktig ur ett systemutvecklingsperspektiv. Region Värmlands Brysselkontor følger utvecklingen i hela Vanguard.

KOSTNAD

Kostnaden for denne aktivitet var mindre enn kr 10,000 NOK och på svensk sida var kostnaden 10 000 SEK.

2. OKTOBER 2019 - TCI, Antwerpen Belgien

BAKGRUND OCH SYFTE

Paperprovince arrangerade en workshopen på temat "Clusters as Drivers for Societal Change in the Forest-Based Bioeconomy" som bland annat fokusera på att demonstrera det gränsöverskridande samarbetet klustret har med projektet The Bioeconomy Region. Projektet är bästa praxis när det gäller ett gränsöverskridande projekt som stöder nystartade företag och uppskalningar, samt smart specialisering i megaregioner genom konkreta öppna innovationsprocesser. Projektet ställs också inför att lösa stora utmaningar genom transregionalt samarbete och acceleration i öppna innovationsplattformar och testbäddar som nisch ledningsfordon och attraherare. Syftet att delta på klusterkonferensen var att hålla i workshopen "Clusters as Drivers for Societal Change in the Forest-Based Bioeconomy: The Case of Paper Province", samt skapa internationella kontakter, sprida information om The Bioeconomy Region och nätverka.

RESULTAT

Deltagandet i TCI19 var ett led i utvecklingen av det bioekonomiska innovationssystemet i projektområdet. Projektet deltog på TCI för andra året i rad och det finns positiva effekter med en kontinuitet. Syftet med deltagandet var främst att spegla vårt utvecklingsarbete ur ett internationellt perspektiv och vi har redan sett definitiva skillnader i olika länder.

TBR som projekt ska analysera, utföra konkreta aktiviteter med SME'er för ökad innovationskraft och hållbar tillväxt inom tre tematiska områden (bygg med trä, förpackningar med biobaserad plast och start ups inom skoglig bioekonomi. Samtidigt ska projektet också adressera

policyutveckling främst regionalt men med stöd av nationell och internationell policyutveckling för kluster, innovationssystem, nya samverkande innovationsprocesser i TripleHelix såsom nya värdekedjor, testbäddar och acceleration.

Konferensen TCI har gett synlighet åt projektets arbete genom bl.a. deltagande i en workshop som projektet ansökte om att få delta i dvs. i konkurrens med många andra projekt. Det blev väl mottaget och ledde till bl.a. fler nyttiga kontakter för lärande mellan olika europeiska initiativ och projekt. TBR har tagit tillvara på dessa lärdomar och kontakter och konkret nytta återfinns dels i de analyser och strategier som projektet enligt projektplan ska leverera.

Projektet har blivit delaktiga i TCI Network working group Gender Equality – detta genom ett deltagande på workshopen Gender Diversity for Cluster Competitiveness. TCI Network working group Gender Equality är ett forum för klusterkontakter som drivit eller deltagit i olika typer av jämställdhetsprojekt. Ett bra nätverk för internationellt kunskaps- och erfarenhetsutbyte på området.

Input från TCI konferensen bestod också i att på ett effektivt sätt få tillgång till omvärldsanalyser som har stor påverkan på policy, program, projekt och hur vi i TBR kan nyttja detta för underlag till våra politiker inom ramen för skoglig bioekonomi. Inte minst rör detta industry 4.0 och nästa våg av AI, IoT, ML och hur detta redan idag bryter värdekedjor och skapar morgondagens nya värdekedjor.

KOSTNAD

Den gemensamma kostnaden för aktiviteten blev ca 130 000 SEK

3. DECEMBER - COP25 Madrid, Spanien

BAKGRUND OCH SYFTE

COP-konferenserna samlar aktörer och företag inom hållbarhet och bioekonomi från hela världen. Syftet med deltagandet på COP25 var att lyfta The Bioeconomy Region som en global nod för skoglig bioekonomi. Här var projektet representerat i paneler kopplade till projektets mål samt träffar relevanta företag och organisationer. COP ger även SME knutna till projektet ett skyltfönster och ett kostnadseffektivt sätt att träffa partners och kunder. Tre deltagande SME fick tillgång till nätverk med större företag och andra SMEer för affärsmässiga samarbete, rådgivning och hjälp till internationell expansion.

RESULTAT

Med på resan var de värmländska företagen re:newcell, Biosorbe/ NORDIC BioEngineering och BVT Sweden AB, som alla jobbar med klimatsmarta produkter. Företagen fick möjlighet att knyta internationella kontakter, bredda sin marknad och skapa nya affärsmöjligheter.

KOSTNAD:

Den gemensamma kostnaden för aktiviteten blev ca 15 000 SEK.

6. Aktivitetsindikatorer

För att mäta effekter av Interreg-programmet har ett antal indikatorer fastställts. För varje projekt står det i beslutet vilka dessa är och vilket utfall som förväntas.

Fyll i tabellen nedan med utgångspunkt i ert beslut/tilsagn och kommentera utfallet hittills.

Aktivitetsindikatorerna ska även rapporteras in direkt i Min Ansökan i samband med ansökan om utbetalning. Se manual för Min Ansökan på interreg-sverige-norge.com.

<i>Aktivitetsindikatorer enligt beslut</i>	<i>Målvärde enligt beslut</i>	<i>Hittills uppnått sedan projektstart</i>	<i>Kommentar</i>
Fyll på med beslutade aktivitetsindikatorer			
Antal företag som får stöd	200	176	På norsk sida har projektet - på ett framgångsrikt sätt - tagit hjälp av Ordförande för tre och Emballasjeföreningen att sprida information om projektet.
Antal nya företag som får stöd	7	12	
Antal företag som får annat stöd än ekonomiskt stöd	200	176	På norsk sida har projektet - på ett framgångsrikt sätt - tagit hjälp av Ordförande för tre och Emballasjeföreningen att sprida information om projektet.
Företag som enligt åtgärder etablerat sig på en större marknad	30	4	Här kommer vi ha svårt att uppnå målvärdet enligt beslut. Vi hade flera event inplanerat under våren 2020 som skulle förbättra siffran.
Företags om inlett exportsatsning	7	4	

7. Gränsöverskridande mervärde

Beskriv vilket gränsöverskridande mervärde som uppnåtts genom projektet under aktuell redovisningsperiod. Ange konkreta exempel.

Utgå ifrån de olika typerna av gränsöverskridande mervärde som finns inom programmet och som är identifierade i projektets beslut: överbyggande av gränshinder, gränsen som resurs och utnyttjande av kritisk massa.

Analys av det gränsöverskridande mervärdet:

GRÄNSEN SOM RESURS

Tre stora utmaningar som projektet skall arbeta med är klimat- och miljöfrågan, kunskapsbrist samt förbättrat innovationssystemet för små och mellanstora företag.

a. Klimat- og miljøfrågan

Sveriges plan om å bli fossilfritt har påvirket arbeidet i prosjektet positivt. Kunnskapen som formidles innenfor bygg, tekstil og plast gjennom det svenske programmet Bioinnovasjon har bidratt til økt kunnskap for arbeidet på norsk side innenfor spesielt emballasje. Blant annet kan prosjektarbeidet med å utvikle innkjøpskompetanse innenfor bioplast i det offentlige og hos SMEer ha stor gagn av flere svenske kommuners innkjøps erfaringer og samarbeid med næringsklynger.

Prosjektledelsen og arbeidspakkelederne har gjennomført en workshop med genus utfordringer som fokus. Region Värmland har utviklet en metodikk som prosjektadministrasjonen fikk jobbe med til stor glede og nytte for deltakerne.

Resultat

Prosjektet har fått kunnskap om muligheter innenfor klima og miljøarbeidet i Sverige som gavner prosjektgjennomføringen på norsk og svensk side. Prosjektadministrasjonen har fått testet sin kunnskap om miljø og klimaspørsmål og blitt mer bevisst om viktigheten av disse spørsmål.

Effekter

Identifikasjon av utfordringer for samarbeid på tvers av grensen som kan forsøkes løst.

Innsatser som kommer til å prioriteres 2020

- Fortsette arbeidet som er igangsatt med å identifisere utfordringer og felles muligheter gjennom samtaler med aktører og undersøkelser på tvers av grensen

b. Innovasjonssystemet

For at bidra til at innovasjonssystemet på tvers av grensen «underlättar SMEers realisering av innovationer» har prosjektet fortsatt arbeidet med å identifisere og tilrettelegge for at testsentre i regionen blir bedre kjent blant SMEer. Prosjektet har lansert en webside som presenterer flere testsentre i regionen.

Flere testsentre er koblet med SMEer på tvers av landegrensen og SMEer har gjennomført tester som resultat av disse koblingene.

Prosjektet har gjennomført vekstprogrammer som har knyttet aktører i hele regionen tettere sammen.

Resultat

Økt kunnskap om testsentre og de muligheter og begrensninger som SMEer i regionen møter i kontakten med testsentrene. Innledet konkrete samarbeid mellom SMEer og testsentre. Flere SMEer har deltatt i vekstprogrammer med aktører på tvers av landegrensen.

Effekter

Samarbeid er innledet mellom aktørere på tvers av landegrensen som forventes øke aktørenes konkurransekraft.

Innsatser som kommer til å prioriteres 2020

- Arbeide videre med å finne en løsning på hvordan SMEer kan benytte seg testsentre på norsk og svensk side
- Forsterke næringsklyngenes kunnskap om mulighetene i bruk av testsentrene i region.

- Fortsette arbeidet med en «Funksjonsanalyse av innovasjonssystemet, og aktører og relasjoner både lokalt og grenseregionalt»
- Arbeide videre med vekstprogrammer basert på kunnskap på tvers av landegrensen
- Utvikle websiden og Facebook sidene.

c. Kunnskapsbrist

Prosjektet har utarbeidet flere overordnede analyser som f.eks. kartlegging av regionale strategier for bioøkonomi. I tillegg har prosjektet arbeidet med å utarbeide inspirasjonsmateriale for SMEer og klynger om ulike forskningsprosjekter, testsentre, mm som kan være interessant på tvers av grensen.

Prosjektet har sett på muligheten for å få felles klima- og miljøstatistikk for regionen. I Sverige publiserte SCB:s studie om Bioøkonomi – utveckling av regional statistik i januar 2019. Hedmark fylkeskommune deltok i et europisk prosjekt hvor det ble utviklet regional statistikk for bl.a. Norge og Finland. Dessverre er det meget vanskelig å sammenligne disse statistikker. Det har vist seg at det ikke finnes direkte sammenlignbar regional statistikk for miljø og klima spørsmål som prosjektet kan bruke.

Resultat

Økt kunnskap om grensehindringer og muligheter som SMEer møter i samarbeid på tvers av grensen, eks. vanskeligheter med finansiering av bruk av testmiljøer og deltakelser i vekstprogrammer på tvers av landegrensen. Utfordrende å kunne sammenligne statistikk om bioøkonomi på tvers av grensen.

Effekter

Identifikasjon av utfordringer for samarbeid på tvers av grensen som kan forsøkes løst.

Innsatser som kommer til å prioriteres 2020

- Fortsette arbeidet som er igangsatt med å identifisere utfordringer og felles muligheter gjennom samtaler med aktører og undersøkelser på tvers av grensen

UTNYTTJANDE AV KRITISK MASSA

Större marknad

Ett av projektets gränsregionala mervärden är att företagen få tillgång till en större marknad. Samverkan mellan Sverige och Norge i de regioner som ansökan omfattar får stor betydelse genom en ökad tillgång till kompetens, kunskap och teknologi som underlättar realisering av innovationer.

Genom samarbete mellan företag och andra aktörer över gränsen ska fler företag också våga ta steget ut på internationella marknader. Projektet skapar även plattformar för ett ökat samarbete i större gemensamma projekt tex i H2020.

För att underlätta för små och medelstora företags tillgång till en större marknad och öka tillgången till kompetens, kunskap och teknik som underlättar förverkligandet av innovationer, har projektet fortsatt att skapa mötesplatser mellan offentliga köpare, stora företag och små och medelstora företag i regionen.

Innsatser som har prioriteres under 2019

- **Inom projektets fokusområde Nya innovationer från skogen**

För att stimulera till nya idéer och hjälpa entreprenörer att få igång sin affärsverksamhet har The Bioeconomy Region erbjudit stödprogram av olika slag, främst genom huvudpartnern Paper Province samt projektpartnern Kjeller Innovation. Stöden har inneburit allt ifrån att hitta finansiering till sin skogsbaserade innovation till hjälp med affärsutveckling och kontakt med befintliga aktörer och potentiella kunder på marknaden. Genom detta har flera goda resultat uppnåtts, där exempelvis företagen Biosorbe och Woup kan nämnas.

Biosorbes innovation är en absorbent av skogsråvara som kan göra oljesaneringar effektivare och miljövänligare. Biosorbe har via projektet fått möjlighet till affärsrådgivning och nya kundkontakter och är nu flera steg närmare att kunna lansera sin produkt på marknaden.

Woup är startup-företaget som har som affärsidé att ta tillvara på restströmmar från produktionen av korslimmat trä till husdelar. Av projektet har de fått kontakter med industrin för samarbete och tillgång till material, innovationsstöd och coaching samt fått möjlighet att presentera sig vid flera konferenser och mässor för att komma i kontakt med leverantörer och kunder.

- **Inom projektets fokusområde Fossilfria förpackningar och emballage**

För att bidra till en snabbare utveckling inom området Fossilfria förpackningar och emballage har projektet bland annat arbetat med kunskapspridning genom sociala medier och genom att, i samarbete med norska Emballasjeforeningen, bjuda in företag till olika seminarier och frukostmöten kring bioplast och hållbara emballage. Projektet har också arbetat med att föra samman olika aktörer i värdekedjan, som exempelvis varumärkesägare, pappersleverantörer, leverantörer av barriärmaterial och olika testbäddsmiljöer, för att tillsammans hitta nya lösningar. Detta har bland annat resulterat i ett lyckat samarbete där en grupp aktörer testat olika bstrykningsmaterial på olika typer av papper i företaget UMV:s testmiljö.

Målet har varit att försöka få fram en helt ny fossilfri förpackning som står emot luft, fett och väta. Resultatet har blivit en förpackningspåse som ett norskt livsmedelsföretag nu valt att gå vidare med för att kunna använda till sina produkter. Ytterligare tester krävs, men förhoppningen är att den fossilfria påsen snart kan vara redo att lanseras i butik.

- **Inom projektets fokusområde Hållbart byggande i trä**

För att stimulera till ökat träbyggande i regionen har projektet bland annat arbetat tätt tillsammans med norska Ordførere for tre med kunskapsseminarier och frukostmöten, informationspridning via egna sociala medier och nyhetsbrev samt två större konferenser med temat träbyggnation som samlat deltagare och föreläsare från båda sidor gränsen.

Resultatet hittills har blivit ett tydligt ökat samarbete mellan industrin i regionen, ökad uppmärksamhet i media med många artiklar om ämnet, samt ett ökat politiskt intresse där träbyggnation kommit upp på dagordningen hos flera kommuner. Ett konkret resultat av projektets insatser är dessutom ett nytt projekt, delvis finansierat av svenska Tillväxtverket, med enbart fokus på träbyggnation. Projektet har fått namnet IndBygg och har samlat både kommuner och företag i Värmland och Dalarna som vill arbeta för att ta vidare erfarenheterna från The Bioeconomy Region och ytterligare få fart på träbyggnationen i regionen.

Resultat

Noen av de viktigste resultatene som prosjektet har oppnådd er økt kunnskap om mulige offentlige markeder for SMEer. Prosjektet har også innledet samarbeid med store virksomhetsaktører som ønsker å komme i dialog med SMEer på tvers av grensen.

Effekter

Økt engasjement blant eksterne aktører på tvers av grensen for samarbeid om å utvikle mulighetene innenfor utnyttelse av biomasse fra skog. Flere aktører på norsk og svensk side ønsker å samarbeide med prosjektet.

Innsatser som kommer til å prioriteres 2020 inom de tre fokusområdena

- Workshops som skaper møteplasser mellom store selskaper som Stora Enso og SMEer om kompetanseutvikling og samarbeid på tvers av grensen
- Workshops som skaper møteplasser mellom klynger på tvers av sektorer og som bidrar til kompetanseutvikling og samarbeid på tvers av grensen
- Workshops som skaper møteplasser mellom klynger, kompetansemiljøer og offentlig innkjøpere og som skal bidrar til kompetanseutvikling og samarbeid på tvers av grensen
- Se på mulighetene for å videreutvikle bloggen til et virtuelt kompetansesenter på tvers av grensen

ÖVERBRYGGA GRÄNSHINDER

Genom ökade internationella kontakter och kunskapsutbyte kan regionen marknadsföras som en framstående bioekonomiregion. Det skapar nya mötesplatser och nätverk för FOU, näringsliv och offentlig sektor som ger möjlighet till utveckling av nya lösningar. Projektet omfattar åtgärder för att överbrygga gränsregionala problem och utmaningar som kan uppstå i samband med utveckling av nya metoder och företagsetableringar.

a. Internasjonale kontakter

Prosjektpartene har arbeidet med å utvikle sitt nettverk med andre komplementære aktører i og utenfor regionen for i felleskap legge planer for hvordan man kan nå prosjektets mål. Det har vært en krevende læringsprosess hvor alle partene i og utenfor prosjektet har skullet lære hverandres styrker og svakheter å kjenne for å kunne utarbeide felles handlingsplaner. Prosjektet er igang med å gjennomføre handlingsplanene og prosjektet kan allerede nå se positive resultater fra dette arbeid. Flere parter på tvers av gensen samarbeider om å oppnå felles løsninger.

Prosjektet har bidratt til at det er etablert flere møteplasser som kan bidra til at flere samarbeid på tvers av forskjellige næringsklynger og landegrensene kan etableres til gagn for forskningsmiljø, SMEer og offentlig sektor.

Det er gjennomført en studiereise for flere næringsklynger og aktører innenfor skog. Studiereisen gikk til Paper Province. Turen var meget vellykket og det er planlagt flere oppfølgingsarrangement.

Både prosjektledelsen og arbeidspakkelederne deltok på Skogindustriens Forskningsdag i Stockholm. Dette var andre gang prosjektet deltok på denne møteplass hvor det skapes kontakter og man får ny kunnskap om de siste forskningsresultatene som kan være relevant for regionens SMEer.

Prosjektledelsen var også på årskonferansen til forskningsprogrammet Bioinnovation i Gøteborg. Det er flere forskningsmiljøer og aktuelle næringsaktører i Bioinnovation programmet som prosjektet har startet samarbeid med etterfølgende til gagn for næringsklyngene og SMEene i regionen.

Som omtalt tidligere har prosjektet deltatt på møte i Brussel med EU nettverket Vanguard. Nyttige kontakter til industri og forskningsmiljøene, samt økt kunnskap om nye teknologier forventes å kunne benyttes i det videre arbeid i prosjektet.

Paperprovince har även deltagit på klusterkonferansen TCI i Antwerpen som är en global mötesplats för klusterorganisationer och andra viktiga aktörer. Samma syfte hade deltagandet på COP25 i Madrid dit Paperprovince åkte i december. Vid båda tillfällena lyftes projektet The Bioeconomy Region som ett bra case som visade på hur vi samarbetar över gränsen samt att marknadsföra området som en global nod för skoglig bioekonomi.

Prosjektet har brukt Facebook til å formidle informasjon om internasjonale konferanser, seminarer, forskningsresultater og internasjonale virksomheters lanseringer. Dette er en effektiv måte å formilde informasjon ut til relevante målgrupper.

Resultat

Noen av de viktigste resultatene som prosjektet har oppnådd er økt kunnskap om mulige nye innovasjoner og forskning som SMEer kan dra nytte av i sitt arbeid for å bli konkurransedyktige. Prosjektet har også innledet samarbeid med store virksomhetsaktører og forskningsmiljø som ønsker å komme i dialog med SMEer på tvers av grensen.

Effekter

Økt engasjement blant eksterne aktører på tvers av grensen for samarbeid om å utvikle mulighetene innenfor utnyttelse av biomasse fra skog. Flere aktører på norsk og svensk side ønsker å samarbeide med prosjektet.

Innsatser som kommer til å prioriteres 2020

- Fortsette å delta på internasjonale arenaer

b. Logistikk

Problemer med togsystemet mellom Karlstad og Oslo skaper utfordringer. Møter har vært avlyst på grunn av at tog har vært innstilt. Reisetiden for prosjektansatte og andre deltakere i prosjektet er en utfordring.

Det finns även en problematik gällande att få deltagare att åka på event över gränsen. Till exempel när vi arrangerar ett arrangemang på svensk sida är det en stor utmaning att få med norska deltagare och vice versa på norsk sida att få med svenska deltagare. Vi försöker anpassa ett events start- och sluttid, så att det finns en möjlighet att åka över dagen. Vi försöker även lägga arrangemenaget nära gränsen så att avståndet blir någorlunda lika för merparten av deltagarna. Att livesända event är en möjlighet men eftersom ett av projektets viktigaste mål är att skapa mötesplatser och nätverka, är livesändning ingen prioriterad lösning.

Resultat

Det har vært færre møter på tvers av grensen. På de möten och event projektet har arrangerat är deltagandet övervägande norska anmälda på norsk sida, och svenskar på svensk sida. En mer oppblandad publik hade varit att föredra.

Effekter

Prosjektet har benyttet flere Skype og telefonmøter. I tillegg har prosjektet startet å tilrettelegge for lokale arrangement for SMEene i stedet for regionale samlinger hvor viktige aktører som kunnskapsmiljøer og sentrale virksomheter på tvers av grensen blir inviterte med.

Innsatser som kommer til å prioriteres 2020

- Fokuserer på å legge møter på grensen for å minimere reisetiden for alle parter
- Fortsette med å arrangere "kortismøter" på Skype for alle i prosjektledelsen og arbeidspakkelederne.
- Fortsette med ukentlige møter i prosjektledelsen på Skype kombinert med regelmessige fysiske møter

8. Forventede effekter

Hvordan jobber prosjektet for at resultatene skal kunne anvendes langsiktig? Hvordan skal prosjektets resultater implementeres og realiseres? Hva vil leve videre etter at prosjektet er avsluttet? Hvordan vil disse effektene det leve videre?

Dere trenger ikke å bruke mye tid på å rapportere om forventede effekter tidlig i prosjektet. Men vi ønsker at dere har disse momentene i tankene gjennom hele prosjektet. Når prosjektet har pågått en stund skal dere reflektere og beskrive forventede effekter med utgangspunkt i spørsmålene ovenfor.

I sluttrapporten skal dere rapportere og analysere konkret omkring forventede effekter.

Analys av förväntade effekter:

Hvordan jobber prosjektet for at resultatene skal kunne anvendes langsiktig?

Prosjektet har valgt å forankre arbeidet i eksisterende klynger, næringsnettverk, næringshager og inkubatorer for å bidra til å sikre at verktøyene som identifiseres som: testsentre, kontakt til forskningsmiljø, kjennskap til vekstprogrammer for SMEer, o.l. blir godt kjent av aktørene og at nettverk bygges mellom dem. Prosjektet har bidratt til at flere aktører har gått sammen om å lage nye prosjekter med de erfaringene som de har fått i prosjektet. Eksempler på dette er Norwegian Fashion Hub som har gått sammen med Wärgon om en Horizon søknad; Paper Province som har samlet kommuner og aktører i prosjektet Indbygg.

Prosjektets aktive arbeid med å øke kompetansen om kunddrivna innovationsupphandlingar hos offentliga aktörer og SMEer forventes å ha en langsiktig effekt på möjligt för SME-företag att få tillgång till nya marknader och ökad sysselsättning. Det forventes også at økt kompetanse vil øke antall innovationer og värdeskapande tillväxt av biobaserade produkter och tjänster inom de gröna näringarna som ger konkurrenskraft till regionen.

Hvordan skal prosjektets resultater implementeres og realiseres?

Prosjektets resultater implementeres løpende i det arbeidet som prosjektet samarbeider med eksisterende klynger, næringsnettverk, næringshager, inkubatorer, tredriver, kommuner og ikke minst hos SMEene. Så langt har det vært over 200 SMEer som har fått kunnskap om verktøyene og hjelp til hvordan de kan nyttiggjøre seg verktøyene gjennom kontakt til de eksisterende klynger, næringsnettverk, næringshager, inkubatorer og tredrivere. I tillegg har prosjektet informasjonskanaler både selv og gjennom sine partnere (blogg, Facebook og webside) som brukes flittig til å formidle og synliggjøre verktøyene som er tilgjengelig

Hva vil leve videre etter at prosjektet er avsluttet? / Hvordan vil disse effektene leve videre?

Prosjektet har gjennom å starte et tett samarbeid med intern og eksterne aktører startet med å legge grunnlaget for de "förväntade effekterna av projektet på längre sikt som är att "lägga grunden för en stark industriposition och en kostnadseffektiv samt snabb kommersialiseringsförmåga genom att erbjuda kunskap och metoder att tillämpa existerande affärnätverk för snabb etablering och expansion". Identifikasjon av test- og demomiljøer, utvikling av vekstprogrammer og etablering av møteplasser på tvers av centrala bioekonomiska värdekedjor som matindustri, petroindustri, skogsindustri, kemiindustri, kraftindustri och drivmedelsindustri med förmåga till effektiv spridning av resultat och tillämpningskompetens till existerande företag och värdekedjor skapar en internationellt intressant demonstrationsarena för bioekonomi.

Prosjektet har avholdt en workshop med prosjektledelsen og arbeidspakkeledelsen sammen med følgeforskeren for prosjektet hvor følgende spørsmål ble diskutert :

Sammanfattning: Deltagarna beskriver att det främsta resultatet är att man lyckats sätta regionerna på kartan samt synliggjort och väckt intresse för bioekonomi. Flera nämner att mycket av det som åstadkommit i projektet har haft hjälp att projektet verkat i "rätt tid". De menar att man kunnat tagit avstamp från samhällets intresse för miljö och arbetat i medvind utefter detta. Flera menar att detta även lett till att politikerna också känner ett mod att satsa och i vissa fall ett krav att agera på grund av samhällets påtryckningar. Detta har lett till att projektet fått gehör för flera av idéerna som uppkommit under projekttiden. På den norska sidan beskriver vissa deltagare att även reglerna för offentlig upphandling ändrats och att träbyggnadsstrategier tillämpats. Flera nämner att projektet även har resulterat i en plattform för utveckling och uppgradering av bioprodukter, exempelvis sågspån och GROT. Man ser likaså att det skapats nya samarbeten och relationer över gränserna samt en förståelse/kunnskap om varandra. Både på regionalnivå men även hos företagen, att de ser nytta med gränsöverskridande samarbete. Även en kartläggning över "test-labb", nämner flera som resultat av projektet.

Sammanställning: På frågeställningen vad som ska leva vidare efter projektet kommer en rad olika exempel fram. Vissa beskriver specifika produkter eller företag som startas eller är i uppstartsfasen. Exempelvis ett fuktskydd med massivträ som är ett samarbete mellan svenska och norska entreprenörer, som resulterat i att man startat ett gemensamt företag. Andra beskriver att det projektet åstadkommit och som kommer leva kvar är intresset för bioekonomi och att det finns lönsamhet inom det. Lyftes gjordes även att flera aktörer känner till varandra inom branschen och att företagen då kan se nytta med samverkan. Fler påpekar även att projektet lyckats förmedla varför trä är till en fördel för fortsatt tillväxt på ett hållbart sätt. Man beskriver även att de stora aktörerna inom området fått upp ögonen för de mindre. Flera av de svenska deltagarna lyfter att Norge ligger före Sverige, vilket gör att Sverige kommer kunna ha Norge som exempel att lära av. En deltagare beskriver "vi är inte så annorlunda, utan vi hade kunnat göra samma organisatoriska förändringar för att kunna bygga mer i trä på svensk sida också. Det gör att vi inte behöver starta ifrån noll, utan vi kan titta på hur andra har gjort på andra sidan gränsen.

Annars hade kanske inte vår nya projektansökan funnits”. Som citatet även beskriver så finns det en ny projektansökan (Indbygg) som uppkommit som en effekt av projektet. Projektansökan menar flera deltagare är något som de hoppas kommer göra att utvecklingen fortsätter och lever vidare. Att TBR varit en start i att fånga upp ett intresse men också att följa med i behoven och utvecklingen.

9. Horisontella kriterier

Beskriv hur projektets verksamhet och resultat bidrar till förbättring av hållbar utveckling, lika möjligheter och icke-diskriminering samt jämställdhet. Ge konkreta exempel.

Projektets bidrag till de horisontella kriterierna:

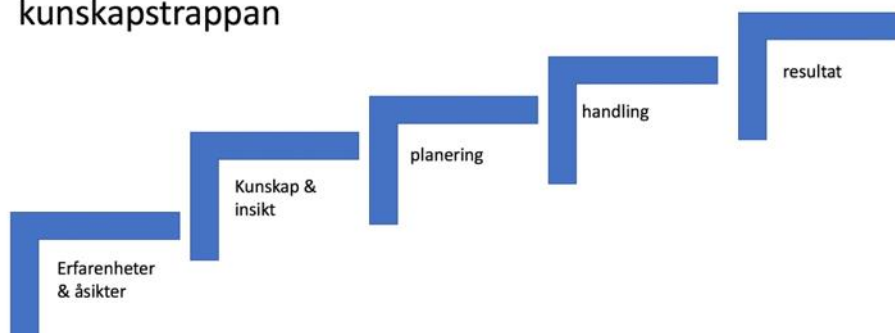
Workshop med projektgruppen angående De horisontella kriterierna

Vårans följeforskare Attityd i Karlstad AB har delat upp sitt arbete i cykler. Under denna period (Lägesrapport 4, 190101-190630) är följeforskaren inne på cykel 2 HORISONTELLA KRITERIER. För att följeforskaren samt projektledningen skulle få en överblicksbild över hur pass integrerat De horisontella kriterierna är i projektet i nuläget, arrangerades en workshop i mars med hela projektgruppen. Syfte var dels att få en uppfattning om projektgruppens kunskap om De horisontella kriterierna, men också hur De horisontella kriterierna användes i det dagliga arbetet för att uppnå projektets övergripande mål.

Innan workshopen fick alla en föreläsning av Marianne Nilsson, jämställdhetsstrateg på Region Värmland i Schyst kommunikation och Schyst företagsrådgivning. Ändamålet med föreläsningen var att få rätt fokus inför workshopen. *Bifoga finns Schyst kommunikation, Schyst företagsrådgivning*

Metodikerna som användes under workshopen bestod av två övningar. Första övningen var Kunskapstrappan och andra övningen NÖHRA (Nuläge, Önskat läge, Hinder, Resurser och Aktiviteter). Den första övningen - Kunskapstrappan - fick deltagarna placera ut markörer utifrån var på trappan de uppfattade att projektet befann sig när det gällde De horisontella kriterierna. Sedan följde en gemensam diskussion. I övning 2 diskuterades varje horisontellt kriterium i projektet utifrån de utsatta målen i bifallsbeslutet utifrån metoden NÖHRA.

kunskapstrappan

Under hösten ska även projektets styrgrupp få utföra ungefär samma workshop som projektgruppen har gjort. Får återkomma i nästa rapport med resultatet från den workshopen.

Ett axplock av workshopens resultat med projektgruppen, presenteras kortfattat nedan:

Hållbar utveckling av miljön

Här visar övningen att det finns en samsyn och enighet i projektgruppen att projektet utför konkret handling gällande hållbar utveckling genom att använda sina erfarenheter och kunskaper vid planering av aktiviteter. Övningen visar också att processen är igång gällande att projektet visar på resultat och även kunna nå de uppsatta målen. I övning 2 där metoden NÖHRA användes identifierades att det fanns en kunskapsbrist - men även tidsbrist - hos SMEer gällande hållbar utveckling och att prioritera det i sin verksamhetsplanering. TBR kan bidra med att ta fram kunskap och konkret innovationsarbete i sina aktiviteter mot SMEer för att förbättra situationen för dem.

Jämställdhet/likestilling

Här visar övningen på en större spridning i kunskapstrappan gällande projektgruppens uppfattning om var projektet befinner sig i ämnet jämställdhet/likestilling. Majoriteten av projektets medarbetare upplevs ha kunskap och insikt om jämställdhet, men att behovet finns att omvandla detta i handling genom att planera för vidare aktiviteter i projektet med fokus på jämställdhet/likestilling.

I övning 2 diskuterades det önskade läget/målet i projektet gällande jämställdhet/likestilling vilket är: "projektet ska ha ett genusperspektiv och bidra till att både kvinnors och mäns innovationer tas tillvara så att inga innovationer går till spillo."

För att nå det önskade läget behöver projektet genomföra genusanalysen, samt ta avstamp i nationella- och regionala handlingsplaner för nå jämställdhetsmålen. Utöver detta behöver projektets aktiviteter fokusera på att hitta ungdomar/studenter samt kvinnliga föredragshållare i en större utsträckning än vad som är gjort hittills. Som hjälp kan projektet ta fram en lista där alla bidrar med att föreslå ungdomar/studenter samt kvinnliga föredragshållare - gärna med annan etnisk bakgrund - så att vi kan ta fram den när vi letar föredragshållare.

Lika behandling, ökad mångfald och integration

Här var gruppen igen mer enig och upplever att projektet befinner sig på första trappsteget, nämligen på nivå erfarenheter och åsikter. Detta betyder att majoriteten av projektmedarbetarna upplever att projektet sig där kunskap baseras på egna erfarenheter och åsikter. Det saknas fakta, statistik och forskning rent kunskapsmässigt.

I övning 2 diskuterades det önskade läget/målet i projektet gällande Lika behandling, ökad mångfald och integration vilket är: "projektet ska ha en öppen och inbjudande inställning i projektets aktiviteter och berörda aktörer, särskilt vid konferenser och sammankomster".

Ett exempel på vad projektet kan göra för att nå detta önskade läget är bland annat att använda den befintliga checklisten som finns för planering av konferenser och sammankomster på Region Värmland. Goda exempel kan lyftas fram i kommunikationsmaterial samt tänka på att integration och mångfald framhävs när vi tar fram i styr-, referens- och arbetsgrupper.

Övrigt som har hänt under perioden:

- Förfrågan från EU-kommissionen - Hur projekt arbetar med genusintegrering

Under våren fick Region Värmland en förfrågan från EU-kommissionens smart specialiseringsplattform i Sevilla om att de ville skriva om genus i värmländska projekt. Sex projekt

valdes ut (däribland TBR) för att få lämna in ett bidrag om hur just det projektet arbetade med genusintegrering, samt att det skulle framgå att det ingick i arbetet kring smart specialisering. TBR lämnade in en text, men tyvärr blev vi inte uttagna för att få gå vidare till intervju och publicering. Vi tycker ändå att det var en rolig uppgift och en ära att få vara med därför var den väl värd att nämna i lägesrapporten.

- Hur vi arbetar dagligen i projektet gällande hållbarhetsaspekterna

Vi försöker i möjligaste mån tänka hållbart gällande möten, resor och tryck av kommunikationsmaterial. Kan vi genomföra ett möte via skype så gör vi det och begränsar därmed resandet och fysiska möten. När vi reser försöker vi åka tåg i den mån det är möjligt. När vi träffas fysiskt – vilket är nödvändigt ibland - så försöker vi kombinera flera saker samtidigt när vi ändå ses.

Gällande att integrera hållbarhetsaspekterna i projektets aktiviteter, så arbetar vi bland annat utifrån Schyst kommunikation för att inspireras till att publicera bilder och texter, så inbjudande som möjligt så att alla målgrupper kan känna sig välkomna. När vi arrangerar en aktivitet och bjuder in föreläsare försöker vi få en lineup som är så jämställd som möjligt och visar på mångfald i den mån det går.

Vi försöker även kommunicera så långt det är möjligt genom mejl och digitala medier och därmed begränsa behovet av att trycka upp material samt ifrågasätta varje tryck om det är nödvändigt eller ej.

- Genusanalys i projektet

“Projektet kommer att ha ett genusperspektiv och bland annat genomföra en genusanalys för att så långt som möjligt bidra till att både kvinnor och mäns innovationer tas tillvara så inga innovationer går till spillo på grund av stereotyp tänkande kring normer och förutfattade meningar om kön och vem som är innovatör eller entreprenör. Både kvinnors och mäns erfarenheter behövs för en ökad tillväxt.”

Denna text är tagen ur bifallsbeslutet. Nu är arbetet igångsatt med att genomföra genusanalysen och den kommer att beröra områden kring drivkraft och hinder för utveckling av entreprenörskap samt intresse för affärsutveckling inom bioekonomi. Analysen kommer att ses som ett komplement till det operativa arbetet gällande att integrera jämställdhet inom bioekonomi i allmänhet men även bland deltagande företag i synnerhet.

Den metod som kommer att användas för genomförandet av genusanalysen är att åtta semistrukturerade intervjuer kommer att genomföras under hösten 2019 med företagsrepresentanter ifrån både Sverige och Norge inom TBR regionen.

- Kvinner i Skogbruket - Nya Projektpartner

Kvinner i Skogbruket är en norsk fristående medlemsorganisation med ca 350 medlemmar som syftar till att motivera och stimulera kvinnor i alla åldrar till att delta, engagera sig och samarbeta inom skogsbruket. De är en plattform för att matcha kvinnliga skogsägare. Etablerat ett nordiskt samarbete - på basis av besök hos PP/Sverige.

- Gender Diversity for Cluster Competitiveness

Vårt deltagande på TCI cluster konferens i Antwerpen, resulterade i att projektet har blivit delaktiga i TCI Network working group Gender Equality – detta genom ett deltagande på

workshopen Gender Diversity for Cluster Competitiveness. TCI Network working group Gender Equality är ett forum för klusterkontakter som drivit eller deltagit i olika typer av jämställdhetsprojekt. Ett bra nätverk för internationellt kunskaps- och erfarenhetsutbyte på området.

- Arbeidet sammen med Miljødirektoratet i Norge

I denne perioden har prosjektet arbeidet sammen med Miljødirektoratet i Norge for utarbeide en modell for CO2 lagring i bygg slik at kommuner og byggmestre kan få et enkelt verktøy for å kartlegge CO2 konsekvensen av å bygge med tre. Forventningene til modellen er at dette vil gi et styringsverktøy for kommunene's arbeid med en "hållbar utveckling" og et dialog verktøy for SMEer som ønsker å bygge med tre.

Detta ska prioriteras framöver gällande hållbarhetsaspekter:

- Vi projektgruppen ska arbeta med De horisontella kriterierna genom at utgå från FNs globala mål i Agenda 2020 och den globala att-göra-listan. För projektets del kan följande mål vara relevanta att fokusera kring; mål 5-jämställdhet, mål 9-Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, mål 11-Hållbara städer och samhällen samt mål 12- Hållbar konsumtion och produktion. Projektets Fokusområde 1 Hållbart byggande i trä kopplar till mål 11 och Fokusområde 2 Fossilfria förpackningar kopplar till mål 12. Övriga mål kopplar naturligt till projektet och dess projektmål.
- Genomförandet av Genusanalysen, som sen kan ligga till grund för vidare arbete med jämställdhet inom skogsbaserad bioekonomi i det geografiska området TBR efter projektets slut.
- Fortsätta att utgå från, att vid våra arrangemang försöka ha en så jämställd uppställning föreläsare som möjligt. Samt att hela tiden se till att inbjudningar, texter och bilder välkomnar mer kvinnor, ungdomar och människor med annan etnisk bakgrund till våra arrangemang. I nuläget är deltagandet på arrangemang annars en homogen grupp med en majoritet av vita, medelålders män.
- Involvera styrgruppen i hållbarhetsaspekterna på ett mer engagerat sätt.

10. Informasjon og kommunikasjon

Beskriv hvilke informasjonsaktiviteter dere har utført i rapporteringsperioden for å spre informasjon om prosjektet og prosjektets foreløpig oppnådde resultat, samt hvordan dere har synliggjort EUs medvirkning.

Spesifiser gjerne hvilken målgruppe informasjonsaktivitetene er rettet mot.

Prosjektets informasjonsaktiviteter under perioden:

Varumärke och strategisk kommunikation

Aktivitet: Strategi och aktivitetsplanering för sociala och digitala kanaler

Mål: Tydlig ledning och styrning internt samt effektiv kommunikation externt

Beskrivning:

Under perioden har fokus lagts på att komma igång med en mer effektiv och genomtänkt kommunikation i våra olika kanaler, framför allt de digitala och sociala kanalerna. Kommunikationsplanen har därför kompletterats med en särskild del kring detta med ett tydligare syfte och mål för respektive kanal och genomtänkta teman för kommunikationen för att enklare kunna planera och styra innehållet så att det går i linje med projektets övergripande syfte och mål. En publiceringsplan och ett effektivare arbetssätt via verktyget Trello har även tagits fram för samordning mellan kommunikatörerna i projektet.

Internkommunikation

Aktivitet: Sharepoint-sida

Mål: Tydlig ledning och styrning samt effektivare dialog internt

Beskrivning:

Projektet har sedan tidigare använt sig av Sharepoint som verktyg och samlad plats för dokumenthantering, mötesplanering och mötesanteckningar. Under perioden har projektrummet flyttats till en uppgraderad Sharepoint-miljö för att även kunna använda verktyg för gemensam aktivitetsplanering samt dialog genom funktionerna "Planner" och "Teams". Det nya projektrummet började användas av projektledningen under våren och implementerades till övriga gruppen under hösten. När alla kommit in i det ordentligt och börjar använda alla möjligheter hoppas vi att verktyget ska ge förutsättningar för att uppnå ännu bättre samarbete kring gemensamma mål och aktiviteter i projektet.

Aktivitet: Partnerskapsmöte 12 mars

Mål: Information och dialog med våra projektpartners

Beskrivning:

Vi bjöd in samtliga projektpartners i Sverige och Norge till Vitenparken i Ås, Norge, för att informera om utförda och kommande aktiviteter i projektet samt diskutera hur vi på bästa sätt kan arbeta tillsammans för att bidra till projektets målsättningar framöver. Syftet var att informera, skapa delaktighet, engagemang och förutsättningar för bra dialog och nätverkande för att få ännu mer att hända under sista tiden av projektet. Totalt deltog 33 personer under dagen. Under kommande period kommer vi att fokusera ännu mer på att involvera våra partners på olika sätt. Bland annat har vi efter mötet skickat ut en enkät som vi kommer att arbeta vidare med utifrån de svar som kommit in.

Aktivitet: Nyhetsbrev

Mål: Informera och engagera våra projektpartners

Beskrivning:

Som en del i att hålla kontakten med våra projektpartners, hålla deras engagemang vid liv och göra dem till bra ambassadörer för projektet har vi planerat att börja skicka ut regelbundna nyhetsbrev. Det första gick ut i början av sommaren som ett vanligt mejl med bland annat en sommarhälsning, kort information om vad som hänt sedan sist och vad som är på gång framöver. Nyhetsbrevet som gick ut under hösten förfinades med en TBR-mall med loggor och bilder för att ge en tydligare avsändare och ett mer inspirerande innehåll.

Mässor och events

Aktivitet: Forum för Bioekonomi i Stockholm 10 april

Mål: Informera om och synliggöra projektet och regionen TBR

Beskrivning:

Projektet deltog med en monter i mässdelen på Skogsindustriernas arrangemang Forum för Bioekonomi på Münchenbryggeriet i Stockholm. Syftet var både att informera om projektet och knyta värdefulla kontakter med deltagarna på konferensen, samtidigt som vi också ville marknadsföra det geografiska området och bygga varumärket "Bioeconomy Region".

Aktivitet: Presentation och utställning i samband med styrgruppskommittén för Interreg Sverige-Norges möte i Losby, Norge, 14 maj

Mål: Informera om projektet

Beskrivning:

TBR var inkallade till styrgruppskommittén för att presentera projektet i samband med deras träff på temat bioekonomi. I samband med presentationen hade projektet även en monter, delade ut informationsmaterial samt minglade med styrgruppen och medlemmar från övriga projekt inom bioekonomiområdet som var där för att presentera sig.

Aktivitet: Knock on Wood – egen träbyggnadskonferens i Karlstad 12 september

Mål: Samla aktörer och beställare inom byggbranschen för att öka medvetenheten om möjligheterna med industriell träbyggnation och möjliggöra nätverkande för ökat samarbete.

Beskrivning:

Knock on Wood arrangerades av projektet i nära samarbete med bland andra KLT-tillverkaren Stora Enso med syftet att få fart på det industriella träbyggandet i regionen. Konferensen, som bestod av ett halvdagsseminarie med tillhörande mässa, ägde rum i Karlstad och lockade drygt 180 deltagare. På scenen delade beställare, entreprenörer, leverantörer, politiker och tjänstemän med sig av erfarenheter och kunskap.

Aktivitet: Wood looks good on you, Oslo 25 september

Mål: Informera om och synliggöra projektet och regionen TBR

Beskrivning:

Under Oslo Innovation Week var vi på plats på eventet "Wood Looks Good on You" ihop med vår partner Norwegian Fashion Hub. Det var ett mycket inspirerande event där vi fick bevis på att klädindustrin står inför ett stort hållbarhetsskifte. Det går mot mer återvunnet, biobaserat och nedbrytbart. Norden bubblar av skogsbaserade innovationer. Textiler är en av dem och det verkar inte dröja många år innan vi hittar dessa fantastiska lösningar i handeln.

Aktivitet: Bioekonomiriksdagen, Göteborg 23-24 oktober

Mål: Informera om och synliggöra projektet och regionen TBR

Beskrivning:

Bioekonomiriksdagen arrangerades i oktober i Göteborg och är ett internationellt forum för bioekonomi. Två dagar fylldes av debatterande och diskussioner hur vi optimerar förutsättningarna för bioekonomi i Sverige tillsammans med politiker, företag och offentlig sektor. Projektet var på plats med en monter samt hade representanter med på scenen i programmet.

Aktivitet: Emballasjedagene, Sandefjord 14-15 november

Mål: Informera om och synliggöra projektet och regionen TBR

Beskrivning:

Emballasjedagene 2019 i Sandefjord arrangerades av vår projektpartner Emballasjeforeningen och handlade om hållbar utveckling i förpackningsvärlden. Projektet deltog för att både inspirera och inspireras. Bland annat kunde vi i vår mässmonter stolt visa upp nyheter från The Bioeconomy Region-området, som 3D-printade kärl av biokomposit, fossilfritt snabbmatpapper och livsmedelsbehållare av papper. Projektet presenterades även kort från scenen.

Digitala och sociala kanaler

Aktivitet: Webbplats TBR – bioeconomyregion.com

Mål: Informera om och synliggöra projektet och regionen TBR

Beskrivning:

Den nya webbplatsen för TBR, bioeconomyregion.com, lanserades i februari 2019. Webbplatsen har som syfte att synliggöra projektet och våra erbjudanden till olika målgrupper, resultaten av våra insatser och andra framgångssagor i regionen, sprida kunskap om bioekonomi samt information om inspirerande omvärldsbevakning och händelser inom området. Webben finns översatt till tre språk; svenska, norska och engelska för att nå samtliga målgrupper för projektet.

Aktivitet: Interaktiv karta över testbäddar i regionen

Mål: Informera om och synliggöra testbäddar i regionen

Beskrivning:

Under perioden har även en interaktiv karta över testbäddar i regionen arbetats fram och publicerats på webben. Syftet är dels att marknadsföra testbäddarna och vad respektive gör, men också att förenkla för SME:er att hitta rätt samarbetspartner för att testa just sin idé eller innovation.

Aktivitet: Facebook-sida - @bioeconomyregion

Mål: Informera om och synliggöra projektet och regionen TBR

Beskrivning:

Under perioden har vi arbetat vidare med TBR:s Facebook-sida för att bland annat berätta om projektet, vad som händer inom bioekonomin och ge inspirerande tips och kunskaper. Målgruppen är främst våra partners, beslutsfattare i regionen och andra intresserade inom branschen som i sin tur kan sprida informationen vidare till vår huvudmålgrupp SME:er. Vi har utformat en strategi för sidan med olika teman för att underlätta planeringen och få ett varierat innehåll. De teman vi arbetar utifrån är för närvarande "Om oss och våra partners", "Nya innovationer", "Aktiviteter och erbjudanden" och "Omvärldsbevakning". Under perioden har vi också hittat ett effektivare arbetssätt mellan oss kommunikatörer i projektet med en publiceringsplan och veckovisa avstämningar. Vi har publicerat mellan 3-5 inlägg per vecka under perioden och har till dags dato 342 följare på sidan (270 vid förra lägesrapporten).

Aktivitet: Instagram

Mål: Bygga varumärket Bioeconomy Region internationellt

Beskrivning:

Vår strategi för Instagram är att använda kanalen för att marknadsföra regionen och projektet internationellt. Under perioden har vi gjort en del förberedelser, men främst fokuserat på att få igång Facebook-sidan ordentligt. Instagram kommer att prioriteras mer under nästa period.

Aktivitet: Twitter

Mål: Sprida information om projektet, regionen och bioekonomiområdet

Beskrivning:

Vår strategi med Twitter är att omvärldsbevaka och använda kanalen främst för att sprida vidare goda exempel på vad som händer inom regionen och bioekonomiområdet (så kallade retweets). Men också att kunna använda kanalen när vi själva har events eller framgångsexempel att berätta. Målgruppen här är främst nationella beslutsfattare, branschorganisationer och andra nationella aktörer inom bioekonomiområdet.

Aktivitet: Blogg "Marked for tre"

Mål: Bygga ett virtuellt kompetenscenter om bygg med trä

Beskrivning:

Bloggen "Marked for tre" startades under föregående period och har fortsatt att vara aktiv under den här perioden med ca 2-4 inlägg per månad. Egna medarbetare i projektet samt externa samarbetspartners delar här med sig av sin expertkunskap inom området "Bygg i trä" med syftet att sprida kunskap och få kontakt med företag och offentliganställda som är intresserade av området. Under nästa period är ambitionerna att styra upp arbetet kring bloggen ytterligare med en "expertpanel" som kan svara på frågor och skriva mer genomtänkta inlägg baserade på analyser av vilka ämnen tänkta besökare är mest intresserade av. Målet med bloggen är att bygga upp ett virtuellt kompetenscenter med samlad kunskap och experter kring både byggande i trä och användning av träbaserade material i andra produkter.

Aktivitet: Nyhetsbrev

Mål: Informera om projektet och regionen TBR

Beskrivning:

Under hösten har vi kommit igång med regelbundna utskick av nyhetsbrev till intressenter av projektet. Vi har tagit fram en mall för nyhetsbrevet i verktyget BrandMaster och gjort två utskick på svenska respektive norska. För varje nyhetsbrev har vi haft ett tema, vilket varit ett av fokusområdena för projektet. Nr 1 fokuserade på Hållbart byggande i trä och nr 2 på Fossilfria

förpackningar. Förutom regelbundna utskick på svenska och norska planeras även för 1-2 nyhetsbrev på engelska innan projekttidens slut. Vi avser att sprida dessa via våra olika organisationers Brysselkontor och andra internationella kontakter för att marknadsföra projektet och regionen internationellt.

Trycksaker Mässmaterial & Give aways

Aktivitet: Folder

Mål: Informera om projektet och regionen TBR samt locka till besök på vår hemsida för mer kunskap

Beskrivning:

En folder om projektet har tagits fram på svenska respektive norska för att kunna användas på mässor och i andra sammanhang där man vill kunna överrätta information om projektet. Foldern berättar kort om regionen, projektet, bioekonomi och vad vi har att erbjuda. Därefter hänvisas till webben där vi samlar all information för att kunna hålla den så aktuell som möjligt.

Aktivitet: Roll ups och softwall

Mål: Synliggöra projektet och regionen TBR på mässor och andra events

Beskrivning:

I och med den nya grafiska profilen har nytt mässmaterial i form av roll ups och softwall tagits fram. Stommarna från tidigare material behölls dock och endast vepor och tyg byttes ut. Syftet är att på ett tydligt sätt synliggöra projektet och sticka ut från mängden för att attrahera besökare till monter och nå ut med vårt budskap.

Aktivitet: Give away, disktrasa

Mål: Marknadsföra projektet och locka till besök på vår hemsida för mer kunskap

Beskrivning:

För att, i enlighet med nya varumärkesplattformen, uppfattas som nytänkande och sticka ut i informationsbruset, valde vi under förra perioden att ta fram en disktrasa som giveaway till mässor och andra sammanhang. Disktrasan är fullt nedbrytbar i naturen och praktiskt användbar samt har ett roligt budskap som lockar till samtal när man överrätter den. En mycket lyckad produkt helt enkelt som blivit så populär att vi under den här perioden behövde beställa fler för att täcka behovet framöver.

Aktivitet: Namnskyltar i trä

Mål: Tydlig representation vid mässor och andra events

Beskrivning:

För att det ska vara tydligt på mässor vilka som representerar projektet valde vi att ta fram namnskyltar till alla i projektledningen samt AP-ledare och kommunikatörer. Valet föll på en skylt i trä för att sticka ut lite och skapa rätt känsla som bidrar till vårt budskap.

Aktivitet: T-shirts

Mål: Tydlig representation vid mässor och andra events

Beskrivning:

För att det ska vara tydligt vilka som representerar projektet när vi står i vår monter på mässor valde vi också att ta fram en t-shirt för stark igenkänning. Efter mycket letande och påstötning hos våra ordinarie leverantörer kunde vi till slut få tag på en t-shirt som till 70% är gjord av skogsbaserat material.

Aktivitet: Anteckningsbok

Mål: Intern förankring av varumärkesplattformen samt marknadsföring

Beskrivning:

I samband med att vi sjösatte den nya varumärkesplattformen och den nya grafiska profilen för projektet tog vi fram en anteckningsbok till samtliga projektmedlemmar. På utsidan av omslaget finns den nya loggan och andra grafiska element från den nya profilen och på insidan av omslaget finns projektets vision, mission, värderingar och personlighet. Dessutom finns på en sida korta fakta och nyckeltal om projektet samt en förteckning över samtliga projektpartners. Syftet med boken var att kunna ha den med sig på möten framöver när man arbetar med projektet för att påminna sig om varumärket, känna stolthet över det samt att ha övergripande fakta om projektet med sig på ett lättillgängligt sätt. Samtidigt gör man också reklam och synliggör projektet visuellt för dem man möter.

Aktivitet: Inspirasjonsmaterieell for studenter

Mål: Motivere studenter og lærere til å se muligheter for å lage nye produkter basert på skogen som ressurs

Beskrivning:

En idekatalog med oppgaver for bruk i undervisning

Aktivitet: Inspirasjonsmaterieell for emballasjeindustrien

Mål: Motivere virksomheter som bruker emballasje til å bruke fiber eller biobasert emballasje

Beskrivning:

Inspirasjonsmaterieell som beskriver bioplast, avfallshåndtering av bioplast, og fiber emballasje.

Pressmeddelanden

Aktivitet: Knock on Wood

Mål: Skapa oppmærksamhet kring muligheterna med industriell træbyggnation

Beskrivning:

I samband med vår konferens Knock on Wood i september skickade vi ut en pressinbjudan före eventet samt ett pressmeddelande efteråt. Pressinbjudan ledde till att både radio och flera lokala och fackliga tidningar var på plats och uppmärksammade både konferensen och industriell träbyggande. Även pressmeddelandet efteråt genererade flera artiklar i olika branschmedier.

11. Spørsmål til sekretariatet

Eventuella frågor om projektets genomförande, förändringar av budget, tidsplan eller andra förändringar av projektet. Observera att avvikelser från beslutet om stöd måste tas upp med sekretariatet innan de genomförs.

Eventuella frågor till sekretariatet:

Vi ønsker å søke om forlengelse av prosjektet til 30. juni 2020. Årsaken er at prosjektet ble forsinket ved oppstart og er først i 2019 kommet ordentlig igang. Vi har mange aktiviteter igangsatt for å sikre måloppnåelse som vi ønsker å gjennomføre innenfor rammen av budsjettet.

12. Underskrift

Rapporten ska vara undertecknad av svensk och norsk projektledare (under förutsättning att projektledaren har en formell rätt att företräda stödmottagaren avseende projektrapportering).

Datum	Ort	Datum	Ort
Organisation		Organisasjon	
Underskrift svensk projektledare		Underskrift norsk prosjektleder	
Namnförtydligande		Navn i blokkbokstaver	